

ETNE KONTROLLUTVAL

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALET

Dato: måndag 20. mai 2019
Tid: kl. 13.00
Sted: Etne tinghus, formannskapssalen

Forfall meldes til: Haugaland kontrollutvalgssekretariat IKS, tlf. 52 75 73 53 eller mobil/sms 959 86 977/ e-post: post@kontrollutvalgene.no

Ved forfall blir varamedlem innkalla særskilt. Medlem som har lovleg forfall eller meina seg ugild, må gi melding om dette slik at vara medlem kan bli innkalla.

Sakskartet vil bli lagd ut på kommunen si nettside og på www.kontrollutvalgene.no

Saker merka *Ikkje offentleg jamfør off. l.*, blir berre sendt til medlemmer/varamedlemmer.

Rådmannen er invitert i sak 3 og 4

SAKLISTE:

01/19 Godkjenning av protokoll frå møte 19.11.18

02/19 Referat- og orienteringssaker 20.05.19

03/19 Etne kommune - uttale til årsrekneskapen for 2018

04/19 Oppfølging av revisjonsrapport om «IKT og informasjonstryggleik»

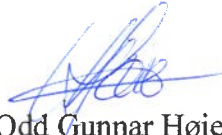
05/19 Årsmelding for kontrollutvalet 2018

06/19 Revisjonsavtalen – bruk av opsjon eller nytt anbod i år

Ymse

Aksdal, 13.05.19

Ståle Tunesvik
Kontrollutvalsleiar (sign.)

Odd Gunnar Høie
Utvalssekretær

Kopi:	Ordførar	(møte- og talerett)
	Revisor	(møte- og talerett)
	Rådmann	(invitert i sak 3 og 4)
	Varamedlem	(til orientering)

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saks nr
Kontrollutvalet	20.05.19	01/19

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	033	

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRÅ MØTE 19.11.18

Saksvedlegg: Protokoll frå møte 19.11.18

Saksorientering:

Protokoll frå kontrollutvalet sitt møte 19.11.18 følgjer vedlagt. Protokollen er lest gjennom og godkjent av leiar i etterkant av møtet og over sendt kommunen slik han ligg føre.

SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK:

Protokoll frå møte i kontrollutvalet 19.11.18 blir godkjent slik han ligg føre.

Aksdal, 13.05.19

Odd Gunnar Høie
Seniorrådgjevar/utvalssekretær

ETNE KONTROLLUTVAL

PROTOKOLL

Måndag 19. november 2018 blei det halde møte i Etne kontrollutval under leiing av utvalsleiar Ståle Tungesvik.

MØTESTAD:	Etne tinghus, formannskapssalen
MØTESTART/-SLUTT:	kl. 13.00 – kl. 14.50
MØTANDE MEDLEMER:	Ståle Tungesvik (Sp), Ivan Kaldheim (H), Anna Eriksen (Frp), Ragni Sunniva Fett (V) og Nina Vierdal Vee (Sp)
MØTANDE VARAMEDLEM:	Ingen
FORFALL:	Ingen
FRÅ SEKRETARIATET MØTTE:	Seniorrådgjevar Odd Gunnar Høie, Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS
FRÅ REVISJONEN MØTTE:	Regnskapsrevisor Else Holst-Larsen frå sak 17, forvaltningsrevisor Kjersti Gjuvsland, Deloitte AS
FRÅ ADMINISTRASJONEN MØTTE:	Fung. rådmann Hilde Aartun Haraldseide og økonomisjef Vegard Bang i sak 16/18
ANDRE SOM MØTTE:	Ingen
MERKNADER TIL INNKALLING:	Ingen
MERKNADER TIL SAKLISTE:	Ingen

FØLGJANDE SAKER BLEI HANDSAMA:

SAK 14/18 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRÅ MØTE 17.09.18

Sekretariatet si innstilling:

Protokollen frå møte i kontrollutvalet 17.09.18 blir godkjent slik han ligg føre.

Handsaming i kontrollutvalet 19.11.18:

Leiar gjekk kort igjennom protokollen. Protokollen blei godkjent utan merknader.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 19.11.18:

Protokollen frå møte i kontrollutvalet 17.09.18 blir godkjent slik han ligg føre.

SAK 15/18 REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 19.11.18

- 22. Statusrapport pr. november 2018
- 23. Kst. Vedtak 31.10.18, sak 42/18 – revisjonsrapport «IKT og informasjonstryggleik»
- 24. Innkalling til representantskapsmøte i HIM 28.11.18
- 25. Kommunaldepartementet 26.06.18 – svar på henvending om møteoffentlighet
- 26. Kommunal rapport – professor Bernt svarar – retten til å stille spørsmål til ordførar
- 27. Kommunaldepartementet 15.10.18 – avlysning av møter i folkevalgte organ
- 28. Høstkonferansen 2018 – Forum for kontrollutvalg i Rogaland – 22.11.18 - påmelding
- 29. Invitasjon til NKRFs kontrollutvalgskonferansen 30. – 31. januar 2019

Handsaming i kontrollutvalet 19.11.18:

Sekretær gjorde greie for referatsakene. Utvalsleiar er påmeld til haustkonferansen i Sandnes. Medlemmer som ønskjer å reise på NKRF-konferansen seier ifrå til leiar innan utgangen av november.

Utvalet hadde elles ingen merknader til referatsakene.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 19.11.18:

Referatsakene 22 - 29 vert tatt til orientering.

SAK 16/18 ORIENTERING OM FRAMLEGGET TIL BUDSJETT 2019 OG ØKONOMIPLAN 2019 - 2022

Sekretariatet si innstilling:

Etne kontrollutval tar rådmannen sitt framlegg til budsjett for 2019 og økonomiplan 2019 - 2022 til orientering.

Handsaming i kontrollutvalet 19.11.18:

Økonomisjefen gjorde greie for hovudlinjene i framlegget og dei økonomiske føresetnadene. Budsjettframlegget var stramt, men utan dramatiske innsparingar. Det blir ei konsolidering av drifta, med eit forventa netto driftsresultat på 0,24 %. Det er under tilrådd nivå på 1,75 %, så handlingsrommet vil vera lite. Eigedomskatten er tilrådd auka til 4,6 promille. Det er knytt usikkerheit til nokre av inntektspostane, mellom anna kraftinntekter og tilskot til flyktningar. Fungerande rådmann og økonomisjefen svara på spørsmål om mellom anna det nye omsorgssenteret og skatteinntektene for dette året.

Utvalsleiar takka for ei god orientering.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 19.11.18:

Etne kontrollutval tar rådmannen sitt framlegg til budsjett for 2019 og økonomiplan 2019 - 2022 til orientering.

SAK 17/18 REVISJONSPLAN FOR REKNESKAPSÅRET 2018

Sekretariatet si innstilling:

Etne kontrollutval tar presentasjonen av overordna revisjonsstrategi for 2018 til orientering.

Handsaming i kontrollutvalet 19.11.18:

Revisor Holst-Larsen orienterte om revisjonsplanen. Ho gjorde greie for omfang og angrepsvinklar, orienterte om vesentlegheitsgrenser, verdiar og fokusområda. Revisor svara på spørsmål undervegs.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 19.11.18:

Etne kontrollutval tar presentasjonen av overordna revisjonsstrategi for 2018 til orientering.

SAK 18/18 TINGING AV NYTT FORVALTNINGSREVISJONS- PROSJEKT – «INNKJØP»

Sekretariatet si innstilling:

Etne kontrollutval tingar ein forvaltningsrevisjonsrapport om «Innkjøp» i samsvar med vedlagte prosjektplan/og med dei endringane som kjem fram i møtet.

Oppdraget tingast frå Deloitte AS innanfor ei rame på 250 timar.

Handsaming i kontrollutvalet 19.11.18:

Forvaltningsrevisor Gjuvsland gjorde greie for prosjektplanen. Ho gjorde greie for føremål, problemstillingar, avgrensingar og metode.

Utvalsleiar refererte til ei innkjøpssak om snøbrøyting som han meinte ikkje hadde blitt gjennomført etter lov og forskrift. Utvalet ønskte at revisor skulle sjå nærare på kva som hadde skjedd i den saka.

Forvaltningsrevisor noterte seg innspel og vil i samarbeid med sekretær og utvalsleiar undersøke om den konkrete saka kan inngå i prosjektet.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 19.11.18:

Etne kontrollutval tingar ein forvaltningsrevisjonsrapport om «Innkjøp» i samsvar med vedlagte prosjektplan og med dei innspela som kom fram i møtet.

Oppdraget tingast frå Deloitte AS innanfor ei rame på 250 timar.

SAK 19/18 FRAMLEGG TIL MØTEPLAN FOR 2019

Sekretariatet si innstilling:

Kontrollutvalet i Etne vedtar følgjande møteplan for 2019:

måndagane kl. 13.00: 18.02, 20.05, 23.09, 25.11.

Utvalssekretær kan i samråd med leiar endre møtedato om det vert naudsynt.

Handsaming i kontrollutvalet 19.11.18:

Utvalet slutta seg til framlegget.

Samrøystes vedtak i kontrollutvalet 19.11.18:

Kontrollutvalet i Etne vedtar følgjande møteplan for 2019:

måndagane kl. 13.00: 18.02, 20.05, 23.09, 25.11.

Utvalssekretær kan i samråd med leiar endre møtedato om det vert naudsynt.

YMSE

Ingen saker blei meldt.

Neste møte: måndag 18.02.19, kl. 13.00

Etne/Aksdal, 19. november 2018

Ståle Tunesvik
Kontrollutvalsleiar

Odd Gunnar Høie
Utvalssekretær

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saks nr
Kontrollutvalet	20.05.19	02/19
Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	033	

REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER 20.05.19**Saksvedlegg:**

1. Statusrapport pr. mai 2019
2. E-post frå Etne Frp v/gruppeleiar Karlsen
3. Førebels svarbrev til Etne Frp v/Karlsen, dagsett 14.01.19.
4. Rapport frå NKRF-konferansen - evaluering/oppsummering
5. Årsrapport og skatterekneskap 2018 - skatteoppkrevjaren i Etne kommune
6. Kontrollrapport 2018 vedkomande skatteoppkrevjaren for Etne kommune
7. Referat frå representantskapsmøte 05.04.19 – Samarbeidsrådet for Sunnhordland
8. Protokoll frå representantskapsmøte 26.04.19 – Haugaland brann og redning IKS
9. Protokoll frå representantskapsmøte 30.04.19 – Haugaland Vekst IKS
10. Innkalling til representantskapsmøte 06.05.19 - Haugaland Kontrollutvalssekretariat
11. Innkalling til representantskapsmøte 22.05.19 – HIM IKS
12. Kommunal rapport 31.01.19 – «Forvaltningsrevisjon utvikler lokaldemokrati»
13. Kommunal rapport 14.03.19 – «Synlige kontrollutvalg kan oppnå mer»

Saksorientering:

Sakene blir lagd fram for kontrollutvalet til orientering.

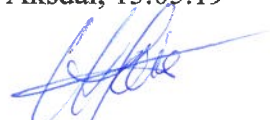
Utvalet må ta stilling til om saka frå Etne Frp ligg innanfor utvalet sitt mandat. Sekretariatet meiner at det ikkje er tilfelle då utvalet ikkje kan overprøva kommunestyret sine vedtak.

SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK:

Kontrollutvalet kan ikkje overprøva kommunestyret sine vedtak. Saka frå Etne Frp ikkje ligg innanfor utvalet sitt mandat.

Referatsakene 1 - 13 vert tatt til orientering.

Aksdal, 13.05.19

Odd Gunnar Høie
Seniorrådgjevar/utvalssekretær

Kontrollutvalet – statusoversikt mai 2019

Saker frå bestilling til handsaming i kontrollutvalet

Forvaltningsrevisjonar	Bestilt	Tidsbruk	Status	Ferdig dato	Merknader
Innkjøp	19.11.18	250 timar	Under utarbeiding	23.09.19	
Selskapskontroller					
Andre saker					

Saker under politisk handsaming eller til oppfølging i kontrollutvalet

Forvaltningsrevisjonar	Bestilt	Handsama i KU	Handsama i KST	Planlagt oppfølging	Merknader
IKT og informasjons-tryggleik	20.11.17	17.09.18	31.10.18	20.05.19	I samarbeid med Vindafjord
Selskapskontroller					
Andre saker					

Avslutta prosjekt

Forvaltningsrevisjonar	Bestilt	Handsama i KU	Handsama i KST	Følgd opp KU/ KST	Merknader
Plan for forvaltningsrevisjon 2016-2020	23.11.15	19.09.16	25.10.16		
Plan for selskapskontroll 2016-2020	23.11.15	19.09.16	25.10.16		
Styring av investeringar	09.02.15/ 11.03.15	21.09.15	28.10.15	21.11.16/ 15.12.16	Avslutta
VA-området – Sjølvkost	22.01.14	22.09.14	28.10.14	11.05.15/ 08.02.16/ 21.11.16	Avslutta
Målstyring	13.05.13	18.11.13	25.02.14	10.11.14	Avslutta
Sjuefråvær	13.02.17	02.10.17	17.10.17	14.05.18/ 20.06.18	Avslutta
Personvernlova	14.05.18	17.09.18			

2

Ståle Tungesvik

Fra: Kenneth Lyng Karlsen <karlsenkenneth@outlook.com>
Sendt: onsdag 9. januar 2019 10.51
Til: Ståle Tungesvik; Ståle Tungesvik
Emne: Re: Sak til kontrollutval

IntegrationStatus: 2
IntegrationValue: 2;1;0;0;0;0;;15SLTu

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS
Mottatt dato: 11.01.19
Journalført: 19/45/056
Arkivkode: 33

Sender som forespurt.

Helsing
Kenneth Lyng Karlsen
Gruppeleiar, Etne FrP
Mobil 913 36 664

Få [Outlook for Android](#)

Fra: Ståle Tungesvik <Stale.Tungesvik@etne.kommune.no>
Sendt: mandag 10. desember 2018 14:50
Til: Kenneth Karlsen <karlsenkenneth@outlook.com>
Emne: Re: Sak til kontrollutval
Viktighet: Høy

Sorry Kenneth, såg ikkje mailen før no...

Skal sjølvsaft gjera ei 'stødig og objektiv' vurdering av saka. Vil i første omgang konferera med vår sekretær i Haugaland Kontrollutvalgssekretariat, og se korleis vi skal gå fram.

Du høyrer frå meg.

Mvh Ståle.

Sendt fra min iPad

Den 6. des. 2018 kl. 20.40 skrev Kenneth Lyng Karlsen <karlsenkenneth@outlook.com>:

God kveld Ståle,

Ref. kommunestyre sak 044/18

Eg skriv til deg som leiar av kontrollutvalet og vil be om at kontrollutvalet gjere ei vurdering om Ordførarane, og kommunestyre gjorde eit lovleg vedtak ift. å avvise Etne FrP sin protokollmarknad i saka om sluttpakke for Rådmannen.

Eg las eit debattinnlegg i Grannar i dag, der nokre av gruppeleiarane seier seg samd i møtestyrar sin avgjerd, og synar til ordlyden i kommunens reglementet: «dersom ordlyden har sjikanerande innhald eller er unødig omfattande».

Me kan ikkje sjå at vår markand fell under desse skildringane, og ber kontrollutvalet sjekke/undersøkje om regelverket er følgt. Eg har full tillit til at du gjere ein stødig og objektiv vurdering av saker som kjem inn til deg, men sida du sjølv var med å handsama denne saka i kommunestyre, ber eg om at du vurderer din habilitet.

Helsing

Kenneth Lyng Karlsen

Gruppeleiar, Etne FrP

Mobil 913 36 664

<image001.png><image004.png>

Denne e-posten er kun meint for spesifisert mottakar. Om e-posten ved ein feiltagelse skulle hamna hjå andre gjerer du nå merksom på at innhaldet er av privat karakter. Du vart beden om i så fall returnera til avsendar med opplysning om feilsending, samt makulera mottatt e-post og alle vedlegg. Eit kvar bruk av informasjonen i sendinga er i eit slikt tilfelle ulovleg.

Etne Frp
v/gruppeleiar Kenneth L. Karlsen
E-post: karlsenkenneth@outlook.com

Dykkar ref.
Karlsen

Dykkar dato

Vår ref.
19/16/33/ogh

Dato
14.01.19

**FØREBELS SVAR PÅ E-POST TIL KONTROLLUTVALET VEDK.
KOMMUNESTYRESAK 44/18**

Me syner til e-post til leiar av kontrollutvalet i Etne, sendt 06.12.18. E-posten er mottatt og registret av sekretariatet 11.01.19.

Etne kontrollutval vil i neste møte 18.02.19 få e-posten lagt fram til orientering. Utvalet vil i møtet drøfte om saka ligg innanfor deira mandat.

Kontrollutvalet sine oppgåver er omtala i «Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner». Utvalet sine primæroppgåver er å sjå til at kommunen har ein forsvarleg rekneskapsrevisjon, at det blir gjennomført forvaltningsrevisjon og selskapskontroll, samt andre oppgåver på eit overordna nivå knytt til systemkontroll.

Kontrollutvalet skal ikkje vera eit klageorgan for enkeltvedtak eller ein arena for overprøving av politiske prioriteringar som er gjort av kommunalt folkevalde organ. Utvalet har heller ikkje mynde til å fatte vedtak som bind forvaltninga.

I kommuneloven § 59 heiter det mellom anna: *Tre eller flere medlemmer av kommunestyret kan sammen bringe avgjørelser truffet av folkevalgt organ eller den kommunale administrasjon inn for departementet til kontroll av avgjørelsens lovlighet.* I følge forskrift er fristen 3 veker, og ein lovlighetsklage skal rettast til same organ som har gjort vedtaket.

Det er berre kommunestyret som kan påleggje kontrollutvalet oppgåver. Når det gjeld førespurnader frå andre, må utvalet sjølv vurdere om utvalet vil handsame førespurnaden eller ikkje. Om kontrollutvalet skal handsame ei sak, vil vere avhengig av om saka ligg innanfor mandatet til kontrollutvalet.

Du vil bli orientert om utfallet av saka når endeleg vedtak er fatta. Sakskart og protokollar frå utvalet sine møte blir lagt ut på nettsidene www.kontrollutvalgene.no.

Med helsing
Kontrollutvalet i Etne

Odd Gunnar Høie (sign.)
Utvalssekretær

4.

Kurs - Fagkonferanse og seminar - NKRFs Kontrollutvalgskonferanse 2019

Oversikt over kurs og konferanser i regi av Norges Kommunerevisorforbund (NKRF). Kurs og konferanser innenfor temaene revisjon, regnskap, jus og organisasjon og ledelse.

NKRFs Kontrollutvalgskonferanse 2019

Program | #ku19nkrf

Onsdag 30. januar 2019:

09:00: Registrering - kaffe og noe å bite i

10:00: Velkommen

► Daglig leder Rune Tokle i NKRF og møteleder Anne Grosvold

10:10: Åpning *Statssekretær for*

► Kommunal- og moderniseringsminister Monica Mæland (H)

10:40: Slik jobbet VG med *Tolgasaken*

► Mona Grevi Norman, Maria Mikkelsen og Frank Haugsbø, VG

11:30: Pause

11:50: Tolga med *TRÆL* – rydder med *TRÆL*

► Marit Gilleberg (A), leder av kontrollutvalget i Tolga kommune

12:30: Lunsj

13:30: Kommunal egenkontroll i samspill med statlige tilsyn

► Rune Fjeld, assisterende fylkesmann i Hordaland

14:15 : Pause

14:35: Den nye kommuneloven og forskriftene – konsekvenser for kontrollutvalgene *AVLYST*

► Erlend Aamodt, utredningsleder i Kommunal- og moderniseringsdepartementet

NYTT TEMA: 6 grunner til at kontroll og rev. trenger mer ressurser enn i dag
15:30: Pause *1/6 Petter Pedersen, K. Rapport*

15:50: Samtale om bruk av offentlige midler

► Anne Grosvold

► Henning Carr Ekroll, forfatter boka «Skattepengene som forsvant» og nyhetssjef i Aftenposten

► Vegard Venli, journalist i NRK

17:00: Slutt

19:30: Middag

Torsdag 31. januar 2019:

09:00: Slik avdekket Dagens Næringsliv *Boligbygg-skandalen*

► Kjetil Sæter og Knut Gjernes, Dagens Næringsliv

10:00: Pause

10:20: Boligbygg-saken - kontrollutvalgets rolle

► Ola Kvisgaard (H), leder av kontrollutvalget i Oslo kommune

11:20: Pause

11:40: Personvern i kommune-Norge

► Camilla Nervik, fagdirektør i Datatilsynet

12:20: Medias rolle i den kommunale egenkontrollen – medspillere eller motspillere?

► Tone Sofie Aglen, politisk redaktør i Adresseavisen

13:00: Lunsj

[Det tas forbehold i programmet. Sist oppdatert: 9. november]

Haugaland
Kontrollutvalgsssekretariat IKS

Mottatt dato: 12.11.18

Journalført: 18/363/tha/ogh

Arkivkode: 023

5

Organisering
Arbeidsgiverkontroll
Innfordring

Skatteoppkrever

Måling

Skatteregnskap

Årsrapport

Årsrapport 2018 for Etne kommune

Skatteoppkrevjaren i Vindafjord og Etne

1. Generelt om skatteoppkreverens virksomhet	3
1.1 Skatteoppkreverkontoret – organisering, ressurser og kompetanse	3
1.2 Internkontroll	3
1.3 Skatteutvalg	4
1.4 Skattekontorets kontroll av skatteoppkreverfunksjonen	4
2. Skatteregnskapet	4
2.1 Avleggelse av skatteregnskapet	4
2.2 Vurdering av skatteinngangen	4
2.3 Margin	5
3. Innfordring av krav	5
3.1 Restanseutviklingen	6
3.2 Innfordringens effektivitet	7
3.3 Særnamskompetanse	7
4. Arbeidsgiverkontroll	8
4.1 Organisering av arbeidsgiverkontrollen	8
4.2 Planlagte og gjennomførte kontroller	8
4.3 Resultater fra kontrollene	8
4.4 Vurdering av kontrollaktiviteten	8
4.5 Samarbeid med andre kontrollaktører	8
4.6 Gjennomførte informasjons- og veiledningstiltak	8

1. Generelt om skatteoppkreverens virksomhet

Skatteoppkreverne skal i henhold til Skatteoppkreverinstruksen § 2-9 nr. 1 utarbeide en årsrapport i samsvar med retningslinjer gitt av Skattedirektoratet. I henhold til § 3-3 nr. 2 skal skatteoppkreveren også utarbeide et årsregnskap som vedlegges årsrapporten.

Årsrapporten skal omhandle hvordan oppgavene skatteregnskap, innkreving og arbeidsgiverkontroll er ivarettatt ved skatteoppkreverkontoret.

1.1 Skatteoppkreverkontoret – organisering, ressurser og kompetanse

Organisering

Etne og Vindafjord kommune har frå 01.04.2018 inngått samarbeidsavtale om felles skatteoppkrevjarkontor. Vindafjord kommune er vertskommune og Etne kommune er samarbeidskommune.

Vindafjord og Etne skatteoppkrevjarkontor er administrativt lagt under økonomiavdelinga i Vindafjord kommune. Fagleg er kontoret underlagt skatteetaten.

De utarbeides årsrapport og årsregnskap for kvar kommune.

Det daglege arbeidet for Vindafjord og Etne skatteoppkrevjarkontor er fordelt på 2årsverk:
Etne 0,6 årsverk og Vindafjord 1,4 årsverk.

Inger Olaus Sandvik Skatteoppkrevjar 100% stilling
Karin Antonsen Saksbehandler 100% stilling

Til arbeidsgjevarkontrollen kjøper Etne kommune tjenesten av Hordaland Kommunale regnskapskontroll. I 2018 er de kjøpt kontroller tilsvarende 0,10 årsverk.

Arbeidsgjevarkontrollen for Vindafjord kommune er organisert i det interkommunale selskapet: Haugaland Arbeidsgiverkontroll. Vindafjord sin andel er 10%. I 2018 har dei brukt 0,20 årsverk på Vindafjord.

Ressurser

For 2018 er det 0,7 årsverk ved skatteoppkreverkontoret som benyttes til skatteoppkreverfunksjonen for Etne kommune.

Tabellen viser ressursbruk ved skatteoppkreverkontoret, fordeling av årsverk per område

	Årsverk	%-andel fordelt
Skatteregnskap	0,2	33%
Innfordring	0,3	50 %
Arbeidsgiverkontroll	0,1	17 %
Administrative oppgaver	0,1	17 %
SUM	0,7	100 %

Vurdering av ressursituasjon og kompetanse

Ressursituasjonen er tilfredstillende med omsyn til årsverk. Kompetansen er svært god både på skatteregnskap, innfordring og arbeidsgiverkontroll.

1.2 Internkontroll

Kontoret har gode internkontroll rutiner og rutinebeskrivelser.

1.3 Skatteutvalg

Kontoret har behandla og sendt tre saker til skatteutvalget i 2018. Ingen ettergivelser er gitt av skatteutvalget.

1.4 Skattekontorets kontroll av skatteoppkreverfunksjonen

Skattekontoret har gjennomført stedlig kontroll av skatteoppkreverfunksjonen, jf. rapport datert 19.12.2018.

Skatteoppkreverkontoret er ikke gitt pålegg som følge av kontrollen.

2. Skatteregnskapet

Skatteoppkreverens arbeid med skatteregnskapet innbefatter regnskapsføring, regnskapsavleggelse, behandling av inn- og utbetalinger, krav, periodisk oppgjør og fordeling til skattekreditorene.

2.1 Avleggelse av skatteregnskapet

Skatteoppkreveren bekrefter at skatteregnskapet for 2018 er ført, avstemt og avlagt i samsvar med gjeldende forskrifter og retningslinjer, jf. Instruks for skatteoppkrevere av 8.april 2014 § 3-3 nr. 2.

2.2 Vurdering av skatteinngangen

Det vedlagte årsregnskapet viser skatteinngangen for regnskapsåret 2018.

Total skatte- og avgiftsinngang i forhold til foregående regnskapsår

	2018	2017
Likvider	31 052 362	32 482 025
Skyldig skattekreditorene	-564 945	-2 638 600
Skyldig andre	-1 178	-123 546
Innestående margin	-30 486 236	-29 719 876
Udisponert resultat	-3	-3
Sum	0	0
Arbeidsgiveravgift	-65 539 903	-66 550 468
Finansskatt lønn	-599 919	-378 847
Kildeskatt mv-100% stat	-2 126	0
Naturressursskatt	-3 733 353	0
Personlige skatteyttere	-326 813 279	-325 455 433
Tvangsmulkt	-380 910	-185 197
Upersonlige skatteyttere	-12 219 043	-21 489 477
Renter	-1 993 708	-262 556
Innfordring	198 944	300 941
Sum	-411 083 297	-414 021 037
Fordelt til Folketrygden-arb.g.avg.	65 539 904	66 550 470
Fordelt til Folketrygden- medlemsavg.	101 016 413	100 821 594
Fordelt til Fylkeskommunene	22 077 387	21 275 723
Fordelt til Staten	120 119 261	123 481 548
Fordelt til kommunen	106 063 749	101 891 704
Krav som er ufordelt	0	-2
Videresending plassering mellom kommuner	-3 733 416	0
Sum	411 083 298	414 021 037
Sum totalt	1	0

Den totale skatte- og avgiftsinngangen i 2018 er kr 411 083 298 mot kr 414 021 037 i 2017. Dette er ein nedgang på kr 2 937 739, som prosentvis utgjør 7% nedgang.

Kommunens andel av skatteinngangen i regnskapsåret

Etne kommune sine skatteinntekter i 2018 er kr 106 063 749 mot kr 101 891 704 i 2017.

Dette er ein auke på kr 4 172 045 som prosentvis utgjør 4% auke.

2.3 Margin

Ved hvert periodiske oppgjør i inntektsåret og de seks første månedene i året etter inntektsåret skal skatteoppkrever holde tilbake en bestemt prosent av innbetalt forskuddstrekk og forskuddsskatt som margin. Marginen skal brukes til oppgjør med skattytere som får til gode skatt ved avregning.

Tabellen under viser marginavsetning for inntektsårene 2017 og 2018.

	per 31.10.2018 (inntektsåret 2017)	per 31.12.2018 (inntektsåret 2018)
Innestående margin	0	30 486 236
For mye avsatt margin		
For lite avsatt margin	1 358 270	
Prosentsats	10%	10%

Kommentarer til marginavsetningen

Kommunen har avsatt kr 1 358 270 for lite i margin 2017.

Kommunestyret har ikkje vedtatt endring i prosentsatsen for marginavsetning i løpet av året.

3. Innfordring av krav

I henhold til skatteoppkreverinstruksen § 4-3 skal innfordring iverksettes uten unødige opphold etter forfall, og gjennomføres etter en helhetlig vurdering. Ved vurdering av innfordringstiltak skal skatteoppkreveren legge avgjørende vekt på tiltak som enkeltvis eller samlet bidrar til at oppgjør kan skje hurtig og effektivt, samtidig som det overfor skyldner blir utvist den hensynsfullhet og varsomhet som forholdene tillater.

3.1 Restanseutviklingen

Totale restanser og berostilte krav

Tabellen viser totale restanser og berostilte krav for 2018 og 2017, samt endring fra i fjor for restanse og berostilte krav.

Skatteart	Restanse 31.12.2018	Herav berostilt restanse 31.12.2018	Restanse 31.12.2017	Herav berostilt restanse 31.12.2017	Endring i restanse Reduksjon (-) Økning (+)	Endring i berostilt restanse Reduksjon (-) Økning (+)
Sum restanse pr. skatteart	8 794 032	353 129	10 029 649	68 304	-1 235 617	+284 825
Arbeidsgiveravgift	339 320	0	308 113	0	+31 207	0
Artistskatt	0	0	0	0	0	0
Finansskatt	0	0	0	0	0	0
Forsinkelsesrenter	128 854	68 043	184 462	0	-55 608	+68 043
Forskuddsskatt	0	0	28 786	0	-28 786	0
Forskuddsskatt person	1 047 684	656	1 792 704	0	-745 020	+656
Forskuddstrekk	705 573	0	309 354	0	+396 219	0
Gebyr	0	0	0	0	0	0
Innfordringsinntekter	39 097	10 529	53 484	1 470	-14 387	+9 059
Inntekt av summarisk fellesoppgjør	0	0	0	0	0	0
Kildeskatt	0	0	0	0	0	0
Restskatt	357 669	0	205 872	0	+151 797	0
Restskatt person	5 863 164	273 901	6 830 759	66 834	-967 595	+207 067
Tvangsmulkt	312 671	0	316 115	0	-3 444	0
Sum restanse diverse krav	0	0	1	0	-1	0
Diverse krav	0	0	1	0	0	0
Sum restanse pr. skatteart inkl. diverse krav	8 794 032	353 129	10 029 650	68 304	-1 235 618	+284 825

Kommentarer til restansesituasjonen og utviklingen i restanser

Den totale restansen er minka med kr 1 235 618.

Berostilte krav er auka med kr 284 825.

Utligna skatt-person 2017 - 3037 skatteyttere kr 323 367 579

Utligna skatt-person 2016- 3054 skatteyttere kr 318 476 789

Auke i utligna skatt 2017 kr 4 890 790

Restskatt person avregning 2017 kr 11 469 516

Restskatt person avregning 2016 kr 11 579 656

Nedgang i restskatt person 2017 kr 110 140

Avskrevne krav pr 31.12.2018 er kr 4 047 010 og gjeld 23 skatteyttere.

Restanser eldre år

Tabellen viser totale restanser eldre år og restansene på restskatt person for de samme årene.

Inntektsår	Sum restanse (debet)	Herav skatteart "Restskatt – person"
2016	1 865 173	1 649 955
2015	612 581	385 751
2014	180 847	106 852
2013 – 19XX	3 664 765	

Kommentarer til restanser og restanseoppfølgingen for eldre år

Antall krav som var foreldet pr. 31.12.2018: 1 stk.

Samla beløp på krav som var forelda 31.12.2018: kr 1 161.

Skatteoppkrever har gjennomgått rapporten *Restanseliste – forelda krav* dato t.o.m. 31.12.2018.

3.2 Innfordringens effektivitet

Vurdering av resultatet pr. 31.12.2018

Innbetalt skatt/avgift av sum krav siste år, fordelt på skatte-/avgiftsart	Resultat pr. 31.12.18	Resultat-krav	Differanse	Kommentarer til avvik
Restskatt for personlige skattytere år 2016	86,2%	90,0%	- 3,8%	
Forskuddstrekk inntektsår 2017	100,0%	99,9%	+0,1%	
Forskuddsskatt for personlige skattytere inntektsår 2017	99,9%	99,4%	+0,5%	
Forskuddsskatt for upersonlige skattytere inntektsår 2017	100,0%	99,8%	+0,2%	
Restskatt for upersonlige skattytere inntektsår 2016	99,5%	99,6%	-0,1%	
Arbeidsgiveravgift inntektsår 2017	100,0%	99,9%	+0,1%	

Vurdering av sammenheng mellom aktivitet og resultat

De fleste resultat krava er oppnådd og dei som ikkje er de har ein naturleg forklaring.

Restanselista vert gjennomgått kvar måne.

Vi har hatt 17 utleggsforretninger i 2018.

Utleggstrekk og motregning har vi nytta der de er aktuelt.

Konkursbegjæring har vi nytta i samarbeid med Skatt Vest.

Vi har sendt adresseforespørsel til Sentralskattekontoret for utenlands saker.

Skatteoppkrevers eventuelle tiltak for å bedre effektiviteten i innfordringen

Vi vil fortsette med å nytta alle muligheter vi har for å bedre effektiviteten i innfordringa.

3.3 Særnamskompetanse

Særnamskompetansen har vore nytta. Vi har gjennomført 17 utleggsforretninger i 2018,

Utlegg i bankkonto, eigedom og liknande er tatt i 10 av dei.

4. Arbeidsgiverkontroll

4.1 Organisering av arbeidsgiverkontrollen

Til arbeidsgjevarkontrollen kjøper Etne kommune tjenesten av Hordaland Kommunale regnskapskontroll. I 2018 er de kjøpt kontroller tilsvarende 0,10 årsverk.

4.2 Planlagte og gjennomførte kontroller

Antall planlagte kontroller for 2018 var 5. Dette utgjør 3,6% av totalt antall opplysningspliktige i kommunen.

Antall gjennomførte kontroller i 2018 var 4. Dette utgjør 2,2 % av totalt antall opplysningspliktige i kommunen.

Antall gjennomførte kontroller i 2017 var 5.

4.3 Resultater fra kontrollene

Antall opplysningspliktige i kommunen er 183.

Av disse er 4 kontrollerte.

Dette utgjør 2,2% av dei opplysningspliktige i kommunen. Måkravet til kontroller var 5%, så kravet er ikke oppnådd.

Alle gjennomførte kontrollar er avdekkingskontrollar med treff, så avdekkingsprosenten er 100%

De er gjort endringer i inntektsgrunnlag med kr 35 018.

4.4 Vurdering av kontrollaktiviteten

Planlagte kontroller var 5 mens gjennomførte er 4 kontrollerte. Den 5. er påbegynt og blir videreført i 2019. Dette på grunn av avsatte midler/resurser då var oppbrukt.

4.5 Samarbeid med andre kontrollaktører

De har ikke vært samarbeid med andre kontrollaktører i 2018.

4.6 Gjennomførte informasjons- og veiledningstiltak

De er gjeve informasjon i samband med gjennomgang av ettersynskontrollane med opplysningspliktige.

Sted/dato: Ølen, 17.01.2018

Skatteoppkreverens signatur

VINDAFJORD OG ETNE
SKATTEOPPKREVJARKONTOR
RÅDHUSPLASSEN 1, 5580 ØLEN

Vedlegg: Årsregnskapet for 2018
Vedlegg til årsregnskapet

Årsregnskap - kommune - sammendrag

Dato: 17.01.2019 - 08:31

Utvalgskriterier:

Kommunenr	År	Hovedbokstype
1211	2018	K

Nivå 1	Valgt år	Førre år
Likvider	31 052 362	32 482 025
Skyldig skattecreditorer	-564 945	-2 638 600
Skyldig andre	-1 178	-123 546
Innestående margin	-30 486 236	-29 719 876
Udisponert resultat	-3	-3
Sum	0	0
Arbeidsgiveravgift	-65 539 903	-66 550 468
Finansskatt lønn	-599 919	-378 847
Kildeskatt mv - 100% stat	-2 126	0
Naturressursskatt	-3 733 353	0
Personlige skatteyttere	-326 813 279	-325 455 433
Tvangsmulkt	-380 910	-185 197
Upersonlige skatteyttere	-12 219 043	-21 489 477
Renter	-1 993 708	-262 556
Innfordring	198 944	300 941
Sum	-411 083 297	-414 021 037
Fordelt til Folketrygden - arbeidsgiveravgift	65 539 904	66 550 470
Fordelt til Folketrygden - medlemsavgift	101 016 413	100 821 594
Fordelt til Fylkeskommunen	22 077 387	21 275 723
Fordelt til Staten	120 119 261	123 481 548
Fordelt til kommunen	106 063 749	101 891 704
Krav som er ufordelt	0	-2
Videresending plassering mellom kommuner	-3 733 416	0
Sum	411 083 298	414 021 037
Sum totalt	1	

VINDAFJORD OG ETNE
SKATTEOPPKREVJARKONTOR
RÅDHUSPlassen 1 5580 ØLEN

Inger Olaveg Sandvick

Datoen vår
11.02.2019

Datoen din/dykkar

Sakshandsamar
Anders Hansen

800 80 000
Skatteetaten.no

Referansen din/dykkar

Telefon
92613229

Org.nr
974761076

Referansen vår
2019/5262086

Postadresse
Postboks 9200 Grønland
0134 OSLO

Kommunestyret i Etne kommune
Sjoarvegen 2
5590 ETNE

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS
Mottatt dato: 13.02.19
Journalført: 19/76/eqh
Arkivkode: 232

Kontrollrapport 2018 vedkomande skatteoppkrevjaren for Etne kommune

1. Generelt om fagleg styring og kontroll av skatteoppkrevjaren

Skatteoppkrevjaren sitt ansvar og mynde følgjer av skattebetalingslova og "Instruks for skatteoppkrevjarar" av 8. april 2014.

Skattekontoret har fagleg ansvar og instruksjonsmakt overfor skatteoppkrevjarane. Det betyr at skattekontoret:

- pliktar å gje rettleiing og bistand i faglege spørsmål
- gjennom mål- og resultatstyring søker å leggje til rette for best mogeleg resultat
- utfører kontroll av skatteoppkrevjaren

Grunnlaget for skattekontoret sin styring av skatteoppkrevjarane er "Instruks for skattekontorenes styring og oppfølging av skatteoppkreverne" av 1. januar 2014. Grunnlaget for skattekontoret sin kontroll av skatteoppkrevjarane er "Instruks for skattekontorenes kontroll av skatteoppkreverne" av 16. mai 2016.

Føremålet med kontrollen er å avklare:

- om skatteoppkrevjaren har ein tilfredsstillande internkontroll for utføringa av sine gjeremål
- om føring av rekneskapen, rapportering og avlegging av årsrapporten og årsrekneskapen samsvarar med gjeldande regelverk
- om utføringa av innkrevjingsarbeidet og oppfylgging av restansane samsvarar med gjeldande regelverk
- om utføringa av arbeidsgjevarkontrollen samsvarar med gjeldande regelverk

2. Om skatteoppkrevjaren

Skatteoppkrevjarkontoret omfattar kommunane Vindafjord og Etne.

Sum årsverk i samsvar med skatteoppkrevjaren sine årsrapportar:

Tal årsverk 2018	Tal årsverk 2017	Tal årsverk 2016
0,7	0,6	0,6

Særskilte merknader til skatteoppkrevjaren sin bemanningssituasjon:

Vindafjord og Etne kommune vart samordna frå 1. april 2018 med Vindafjord som vertskommune. Tal årsverk som skatteoppkrevjar oppgir i årsrapporten for 2018 er skatteoppkrevjar sitt anslag over tal årsverk som har vore brukt på Etne. Samla årsverk for begge kommunane er oppgitt til 2,3 årsverk.

3. Måloppnåing

Skatte- og avgiftsinngang

Skatteoppkrevjaren sin frist for avlegging av årsrekneskapen og årsrapporten er 20. januar 2019. Skattekontoret har motteke rekneskapen innan fastsett frist.

Årsrekneskapen for Etne kommune viser per 31. desember 2018 ein skatte- og avgiftsinngang¹ til fordeling mellom skattekreditorane (etter frådrag for avsetjing til margin) og videresending plassering mellom kommunar på kr 411 083 298 og uteståande restansar² på kr 8 794 032, av dette krav stilla på vent kr 353 129.

Innkrevjingsresultat

Tabellen viser innkrevjingsresultata per 31. desember 2018 for Etne kommune.

	Resultatkrav 2018 (i %)	Innbetalt av sum krav 2018 (i %)	Innbetalt av sum krav 2017 (i %)	Innbetalt av sum krav for regionen 2018 (i %)
Restskatt personlege skattytarar 2016	90,0	86,2	96,9	96,7
Forskotstrekk 2017	99,9	100,0	99,9	100,0
Forskotsskatt personlege skattytarar 2017	99,4	99,9	99,8	99,6
Forskotsskatt upersonlege skattytarar 2017	99,8	100,0	99,9	99,2
Restskatt upersonlege skattytarar 2016	99,6	99,5	100,0	97,3
Arbeidsgjevaravgift 2017	99,9	100,0	99,9	99,9

Resultat for arbeidsgjevarkontrollen

Skatteoppkrevjaren for Etne kommune kjøper arbeidsgjevarkontrollar av Hordaland Kommunale Regnskapskontroll.

Resultat for kommunen per 31. desember 2018 viser i følgje skatteoppkrevjaren sin resultatrapportering:

Tal Arbeidsgjevarar i kommunen/ kontrollordninga	Minstekrav tal kontrollar (5 % av arbeidsgjevarane)	Tal utførte kontrollar i 2018	Utførte kontrollar 2018 (i %)	Utførte kontrollar 2017 (i %)	Utført kontroll 2018 region (i %)
183	9	4	2,2 %	2,7 %	4,6 %

Skatteoppkrevjar skriv i årsrapporten at "Planlagte kontroller var 5 mens gjennomførte er 4 kontrollerte. Den 5. er påbegynt og blir videreført i 2019. Dette på grunn av avsatte midler/ressurser då var oppbrukt".

4. Skattekontoret sin kontroll av skatteoppkrevjaren

Skattekontoret sin kontroll av skatteoppkrevjarane i regionen vert utført i samsvar med ein årleg plan, der behovet for kontroll av områda skatterekneskap, innkrevjing og arbeidsgjevarkontroll vert vurdert overordna for kvar skatteoppkrevjar. Samtlege områder vil derfor nødvendigvis ikkje verte kontrollert kvart år.

Skattekontoret har for 2018 utført kontorkontrollar av skatteoppkrevjaren for områda skatterekneskap og arbeidsgjevarkontroll.

¹ Sum innbetalt og fordelt til skattekreditorane

² Sum opne (ubetalte) forfalne debetkrav

Skattekontoret har i 2018 òg gjennomført stadleg kontroll av skatteoppkrevjaren for områda skatterekneskap og innkrevjing 30. november 2018. Rapport er send skatteoppkrevjaren 19. desember 2018. Skatteoppkrevjaren har gjeve tilbakemelding på rapporten 14. januar 2019.

Skatteoppkrevjaren sin overordna internkontroll

Basert på dei kontrollane som skattekontoret har gjennomført, finn vi at skatteoppkrevjaren sin overordna interne kontroll i det alt vesentlege er i samsvar med gjeldande regelverk.

Rekneskapsføring, rapportering og avlegging av årsrekneskapen

Basert på dei kontrollane som skattekontoret har gjennomført, finn vi at rekneskapsføringa, rapporteringa og avlegginga av årsrekneskapen i det alt vesentlege samsvarar med gjeldande regelverk og gjev eit rettvisst uttrykk for skatteinngangen i rekneskapsåret.

Skatte- og avgiftsinnkrevjing

Basert på dei kontrollane som skattekontoret har gjennomført, finn vi at utføringa av innkrevjingsarbeidet og oppfølginga av restansane i det alt vesentlege samsvarar med gjeldande regelverk.

Arbeidsgjevarkontroll

Basert på dei kontrollane som skattekontoret har gjennomført, finn vi at utføringa av arbeidsgjevarkontrollen i det alt vesentlege samsvarar med gjeldande regelverk.

Med helsing

Jan Kåre Strøm
Skatteetaten

Oddmund Midtbø

For ettertida kan spørsmål til Skatteetaten om oppfølging av skatteoppkrevjarene rettast til:

- oppfolging-skatteoppkrever@skatteetaten.no for skattereknskaps- og innkrevjingsområdet
- SKOstyringAGK@skatteetaten.no for arbeidsgjevarkontrollområdet

Kopi til: Vindafjord og Etne skatteoppkrevjarkontor
Kontrollutvalet for Etne kommune
Rådmann/administrasjonssjef for Etne kommune
Riksrevisjonen

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje håndskrivne signaturar.

**REFERAT FRÅ REPRESENTANTSKAPSMØTE I SAMARBEIDSRÅDET FOR SUNNHORDLAND FREDAG
5. APRIL 2019 KL. 10-12.15, PÅ FITJAR FJORDHOTEL**

Desse møtte:

Austevoll:

Joon Raymond Haugland

Bømlo

Torunn Laurhammer

Karstein Fylkesnes

Etne:

Lars Olav Bergsvåg

Fitjar:

Ida Marlen Havn

Karen Elisabeth Rydland Sæbø

Kvinnherad:

Sølvi Ulvenes

Hilde Enstad

Stord:

Lene Pilskog

Sverre Olav Svarstad

Oskar Emil Langeland

Sveio:

Linn Therese Erve

Lars Einar Hollund

Tysnes:

Ingrid Tysnes Stue

Magne Hauge Skartveit

Bjørn Lande

Frå Samarbeidsrådet møtte:

Ordførar Morten Storebø

Ordførar Kåre Martin Kleppe

Rådmann Olaug Haugen

Frå administrasjonen møtte:

Gro Jensen Gjerde

Anne A. Tranøy

Bodil Haga

Anne Synnøve Lønne

Reidun Rykkje

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS
Mottatt dato: 09.04.19
Journalført: 19/118/096
Arkivkode: 217

Forfall:

Renate Møgster Klepsvik, Austevoll kommune - Håvard Endre Waage, Austevoll kommune – Inge Reidar Kallevåg, Bømlo kommune - Ingemund Berge, Etne kommune – Kenneth Lyng Karlsen, Etne kommune – Harald Rydland, Fitjar kommune - Hans Inge Myrvold, Kvinnherad kommune - Ruth Grethe Østebøvik Eriksen, Sveio kommune.

Då var føre:

- Sak 01/19 Opning av møte. Godkjenning av innkalling og sakliste
Sak 02/19 Val av
- Referent
  - Møteleiar
  - To representantar til underskriving av protokoll
- Sak 03/19 Godkjenning av årsmelding 2018
Sak 04/19 Godkjenning av rekneskap 2018
Sak 05/19 Godkjenning av økonomiplan 2019-2022
Sak 06/19 Godkjenning av budsjett 2019
Sak 07/19 Godkjenning av handlingsplan 2019
Sak 08/19 Godkjenning av revisor
Sak 09/19 Val av nytt styret 2019-2021
Sak 10/19 Val av representantskapsleiar og nestleiar 2019-2021

Sunnhordland, 8. april 2019

Lene Pilskog
Representantskapsleiar

Sverre Olav Svarstad
Stord kommune

Linn Therese Erve
Sveio kommune

**REFERAT FRÅ REPRESENTANTSKAPSMØTE I SAMARBEIDSRÅDET FOR SUNNHORDLAND FREDAG
5. APRIL 2019 KL. 10-12.15, PÅ FITJAR FJORDHOTEL**

Sak 01/19   **Opning av møte – godkjenning av innkalling og sakliste**
Representantskapsleiar Lene Pilskog opna møte.
Rådmann Olaug Haugen, Fitjar kommune ønskte velkomen til Fitjar.

Sak 02/19   **Val av**
• Referent
• Møteleiar
• To representantar til underskriving av protokoll, i tillegg til rep.skapsleiar

Det vart i møte sett fram forslag om følgjande:

Referent: Gro Jensen Gjerde

Møteleiar: Lene Pilskog

Underskriving av protokoll: Linn Therese Erve, Sveio kommune, Sverre Olav

Svarstad, Stord kommune i tillegg til leiar i Representantskapet Lene Pilskog.

Vedtak:

Samrøystes vedtak.

Sak 03/19   **Godkjenning av årsmelding 2018**
Styret i Samarbeidsrådet for Sunnhordland legg med dette fram årsmelding for 2018.

Styret sitt framlegg til vedtak:

Representantskapet godkjenner årsmelding for 2018.

Vedtak:

Samrøystes vedtak

Sak 04/19   **Godkjenning av rekneskap 2018**
Styret i Samarbeidsrådet for Sunnhordland legg med dette fram rekneskapen for 2018. Rekneskapet vert lagt fram med eit overskot på kr. 297 171,-

Styret sitt framlegg til vedtak:

1. Representantskapet godkjenner rekneskapen for 2018.
2. Overskotet på kr. 297 171,- vert overført til disposisjonsfondet.

Vedtak:

Samrøystes vedtak

Sak 05/19   **Godkjenning av økonomiplan 2019-2022**
Styret i Samarbeidsrådet for Sunnhordland legg med dette fram økonomiplan for 2019-2022.

Styret sitt framlegg til vedtak:

Representantskapet godkjenner økonomiplan for 2019-2022.

Vedtak:

Samrøystes vedtak.

Sak 06/19   **Godkjenning av budsjett 2019**
Styret i Samarbeidsrådet for Sunnhordland legg med dette fram budsjett for 2019. Det er i år utarbeidd to budsjett. Eit for Samarbeidsrådet og eit for VisitSunnhordland.

Styret sitt framlegg til vedtak:

Representantskapet godkjenner budsjett for 2019.

Vedtak:

Samrøystes vedtak.

Sak 07/17   **Godkjenning av handlingsplan 2019**
Styret i Samarbeidsrådet for Sunnhordland legg med dette fram forslag til handlingsplan for 2019.

Styret sitt framlegg til vedtak:

Representantskapet godkjenner handlingsplan for 2019.

På møte:

Det kom i møte innspel frå Hilde Enstad, Kvinnherad kommune om å føye til nytt punkt under 1.8 Flyplassen på Stord:

- Arbeida for betre kommunikasjon mellom snøggått og flyplass.

Vedtak:

Samrøystes vedtak med endringane som kom fram i møte.

Sak 08/19   **Val av revisor**
RSM Norge AS har vore revisor for Samarbeidsrådet for Sunnhordland sidan oktober 2005. Det har vore eit godt og tillitsfullt samarbeid mellom Samarbeidsrådet og revisor.

Styret sitt framlegg til vedtak:

Representantskapet vedtek at RSM Norge AS held fram som revisor for Samarbeidsrådet for Sunnhordland for 2019.

Vedtak:

Samrøystes vedtak

Sak 09/19   Val av nytt styret 2019-2021

Styret sitt framlegg til vedtak:

Representantskapet vel følgjande styret for perioden 2019-2021:

Morten Storebø, Austevoll kommune (leiar)
Siri Klokkestuen, Etne kommune (nestleiar)
Ragnhild Bjerkvik, Kvinnherad kommune (styremedlem)
Jorunn Skåden, Sveio kommune (varamedlem)

Dersom det vert endringar i val av ordførar etter valet i september 2019, skal valt ordførar i dei kommunane det gjeld, tre inn i styret fram til ny godkjenning i representantskapet i desember 2019.

Vedtak:

Samrøystes vedtak.

Sak 10/17   Val av representantskapsleiar og nestleiar 2019-2021

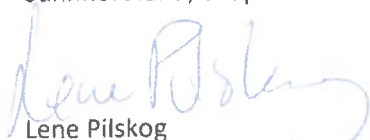
Styret sitt framlegg til vedtak:

1. Representantskapet vel Mette Heidi Bergsvåg Ekrheim, Etne kommune til leiar for Representantskapet for perioden 2019-2021.
2. Representantskapet vel Inge Reidar Kallevåg, Bømlo kommune til nestleiar for Representantskapet for perioden 2019-2021.
3. Dersom det vert endringar blant dei valde til Representantskapet etter valet i september 2019, skal det veljast nytt representantskap i desember 2019.

Vedtak:

Samrøystes vedtak

Sunnhordland, 8. april 2019

Lene Pilskog
Representantskapsleiar

Sverre Olav Svarstad
Stord kommune

Linn Therese Erve
Sveio kommune

Haugaland brann og redning iks

8
Haugaland
Kontrollutvalgsekretariat IKS
Mottatt dato: 01.04.19
Journalført: 19/112 /Hla
Arkivkode: 2/7

Møteinnkalling

for

representantskapet for Haugaland brann og redning iks

Møtested: Haugesund, Dikterveien 8

Møtedato: 26.04.2019

Tid: 09⁰⁰-12⁰⁰

Ved forfall skal varamedlem møte. Hvis ikke medlem eller varamedlemmet kan møte skal dette meldes brannsjef.

SAKSLISTE

Sak nr	Tittel	Saksbehandling
19/001	Godkjenning av innkalling og saksliste	Vedtak
19/002	Godkjenning av protokoll	Vedtak
19/003	Årsmelding 2018	Vedtak
19/004	Regnskap 2018	Vedtak
19/005	Operasjonalisering, plan for fremdrift	Vedtak
19/006	Økonomi- og handlingsplan med investeringsbudsjett	Vedtak
19/007	Lokale forskrifter	Tilråding
19/008	Priser og gebyr	Tilråding
19/009	Status Haugesund kommune sin uttreddelse av HBR	Orientering
19/010	Styreevaluering	Orientering
19/011	Val av styre	Vedtak
19/012	Eventuelt	-

Sted: Haugesund

Dato: 31.03.2019

_____
Gerd Helen Bø
representantskapsleder

_____
Dag Botnen
brannsjef

Haugaland brann og redning iks

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS
Mottatt dato: 07.05.19
Journalført: 19/162/tha/ofh
Arkivkode: 217

MØTEPROTOKOLL

Representantskapet for Haugaland brann og redning iks

Møtested: Diktervegen 8, Haugesund

Møtedato: 26.04.2019

Tid: 09⁰⁰ - 12⁰⁰

Saker: 19/001-19/012

Til stede: Gerd Helen Bø, leder
Jarle Nilsen, medlem
Sigmund Lier, medlem
Tormod Våga, medlem
Jorunn Skåden, medlem
Steinar Skartland, varamedlem
May-Britt Vihovde, varamedlem
Tor Erling Skare, varamedlem
Ingemund Berge, varamedlem

Suldal
Karmøy
Tysvær
Bokn
Sveio
Vindafjord
Haugesund
Utsira
Etne

Forfall: Marte Eide Klovning, medlem
Siri Klokkestuen, medlem
Ole Johan Vierdal, medlem
Arne-Christian Mohn, nestleder

Utsira
Etne
Vindafjord
Haugesund

Andre: Elling Hetland, styreleder
Torleif Østrem Olsen, styremedlem
Laila Stein, styremedlem
Harald Hop, styremedlem
Tor Petter Alfredsen, styremedlem
Ole Martin Nordstrand, styremedlem
Dag Botnen, daglig leder

Diverse merknader: May Britt Vihovde deltok ikke i behandling av sak 19/009-12.

Underskrifter:

Stad: Haugesund

Dato: 26.04.2019

Gerd Helen Bø
leder

May-Britt Vihovde
varamedlem

Jarle Nilsen
medlem

Sigmund Lier
medlem

Steinar Skartland
varamedlem

Tormod Våga
medlem

Jorunn Skåden
medlem

Tor Erling Skare,
varamedlem

Ingemund Berge
varamedlem

Møteprotokoll er sendt til:

- eierkommuner
- revisjonen/KPMG
- Haugaland kontrollutvalgssekretariat

SAKSOVERSIKT

Sak nr	Tittel	Saksbehandling
19/001	Godkjenning av innkalling og saksliste	Vedtak
19/002	Godkjenning av protokoll	Vedtak
19/003	Årsmelding 2018	Vedtak
19/004	Regnskap 2018	Vedtak
19/005	Operasjonalisering, plan for fremdrift	Vedtak
19/006	Økonomi- og handlingsplan med investeringsbudsjett	Vedtak
19/007	Lokale forskrifter	Tilråding
19/008	Priser og gebyr	Tilråding
19/009	Status Haugesund kommune sin uttredelse av HBR	Orientering
19/010	Styreevaluering	Orientering
19/011	Val av styre	Vedtak
19/012	Eventuelt - Forslag til endring av selskapsavtale vedr. stemmegivning i representantskapet, ref. § 4-2, 5. avsnitt.	Vedtak

SAKSNR.   SAKSPROTOKOLL

19/001   Godkjenning av innkalling og saksliste

BRANNSJEFEN SIN ANBEFALING

1. Representantskapet for Haugaland brann og redning iks godkjenner innkalling og saksliste som fremlagt.

Saksbehandling i representantskapet 26.04.2019

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

VEDTAK I REPRESENTANTSKAPET

1. Representantskapet for Haugaland brann og redning iks godkjenner innkalling og saksliste som fremlagt.

19/002   Godkjenning av protokoll

BRANNSJEFEN SIN ANBEFALING

1. Representantskapet for Haugaland brann og redning iks godkjenner møteprotokollen som fremlagt.

Saksbehandling i representantskapet 26.04.2019

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

VEDTAK I REPRESENTANTSKAPET

1. Representantskapet for Haugaland brann og redning iks godkjenner møteprotokollen som fremlagt.

19/003   Årsmelding 2018

BRANNSJEFEN SIN ANBEFALING

1. Representantskapet for Haugaland brann og redning iks vedtar årsmeldingen slik den er fremlagt. Årsmeldingen sendes til eierkommunene til orientering.

Saksbehandling i styret 27.03.2019

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

STYRET SIN TILRÅDING TIL REPRESENTANTSKAPET

1. Representantskapet for Haugaland brann og redning iks vedtar årsmeldingen slik den er fremlagt. Årsmeldingen sendes til eierkommunene til orientering.

Saksbehandling i representantskapet 26.04.2019

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

VEDTAK I REPRESENTANTSKAPET

1. Representantskapet for Haugaland brann og redning iks vedtar årsmeldingen slik den er fremlagt. Årsmeldingen sendes til eierkommunene til orientering.

19/004 Regnskap 2018

BRANNSJEFEN SIN TILRÅDING

1. Representantskapet fastsetter regnskapet som fremlagt.
2. Merforbruk drift på kr. 2 972 065,- dekkes av selskapet sin egenkapital, ref. selskapsavtale § 2-1.
3. Udekket beløp på selvkostområde tilsvarende kr 430 455 fremføres til senere års regnskap, ref. note 8.
4. Gjenstående mindreforbruk fra 2017 tilsvarende kr 465 736 avsettes til disposisjonsfond.

Saksbehandling i styret 27.03.2019

Gjenstående mindreforbruk fra 2017 er korrigert i punkt 4 til 760 421,-.

Revisors beretning utstedes etter at styret har gjort sin tilråding til vedtak og legges ved saken til representantskapet.

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

STYRET SIN TILRÅDING TIL REPRESENTANTSKAPET

1. Representantskapet fastsetter regnskapet som fremlagt.
2. Merforbruk drift på kr. 2 972 065,- dekkes av selskapet sin egenkapital, ref. selskapsavtale § 2-1.
3. Udekket beløp på selvkostområde tilsvarende kr 430 455 fremføres til senere års regnskap, ref. note 8.
4. Gjenstående mindreforbruk fra 2017 tilsvarende kr 760 421 avsettes til disposisjonsfond.

Saksbehandling i representantskapet 26.04.2019

Revisors beretning ble utlevert i møtet. Det vises til et nummerert brev hvor det påpekes at selskapet ikke har utarbeidet budsjett for 2018 og at ledelsen dermed ikke har oppfylt sin plikt til å utarbeide budsjett iht krav i forskrift om årsbudsjettet, årsregnskap og årsberetning for interkommunale selskaper. Revisor ber om at budsjett utarbeides fra og med 2019.

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt med tillegg av at representantskapet tar revisors bemerkning til etterretning.

VEDTAK I REPRESENTANTSKAPET

1. Representantskapet fastsetter regnskapet som fremlagt. Revisors bemerkning i brev nr 1 tas til etterretning og det er for 2019 utarbeidet budsjett.
2. Merforbruk drift på kr. 2 972 065,- dekkes av selskapet sin egenkapital, ref. selskapsavtale § 2-1.
3. Udekket beløp på selvkostområde tilsvarende kr 430 455 fremføres til senere års regnskap, ref. note 8.
4. Gjenstående mindreforbruk fra 2017 tilsvarende kr 760 421 avsettes til disposisjonsfond.

19/005 Plan for operasjonalisering

BRANNSJEFEN SIN ANBEFALING

1. Representantskapet ber styret for Haugaland brann og redning iks å iverksette analysearbeid som skissert i saken, punkt 1-11. Framlegg til brannordning skal legges frem for representantskap og vedtas i de respektive kommunestyre.

Saksbehandling i styret 27.03.2019

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

STYRET SIN TILRÅDING TIL REPRESENTANTSKAPET

1. Representantskapet ber styret for Haugaland brann og redning iks å iverksette analysearbeid som skissert i saken, punkt 1-11. Framlegg til brannordning skal legges frem for representantskap og vedtas i de respektive kommunestyre.

Saksbehandling i representantskapet 26.04.2019

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

VEDTAK I REPRESENTANTSKAPET

1. Representantskapet ber styret for Haugaland brann og redning iks å iverksette analysearbeid som skissert i saken, punkt 1-11. Framlegg til brannordning skal legges frem for representantskap og vedtas i de respektive kommunestyre.

19/006   Økonomi- og handlingsplan med investeringsbudsjett

BRANNSJEFEN SIN ANBEFALING

1. Representantskapet for Haugaland brann og redning iks vedtar økonomi- og handlingsplan med investeringsbudsjett slik det er fremlagt.

Saksbehandling i styret 27.03.2019

Før saken legges frem for representantskapet må det legges inn i økonomiplanen de endringer som forventes vedr. økte leieutgifter for nye eller endrede brannstasjoner. Videre må det verbalt legges inn de tiltak som vi kjenner til, men som ikke kan kostnadsfestes.

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

STYRET SIN TILRÅDING TIL REPRESENTANTSKAPET

1. Representantskapet for Haugaland brann og redning iks vedtar økonomi- og handlingsplan med investeringsbudsjett slik det er fremlagt.

Saksbehandling i representantskapet 26.04.2019

Det ble i sak 18/018 gjort vedtak om budsjett med økonomi- og handlingsplan der økonomi- og handlingsplanen ble utsatt til vårmøtet 2019.

Under saksbehandling står det at budsjett med økonomi- og handlingsplan må sees i sammenheng med 18/019. Det er ikke mulig å justere budsjettet slik som ønsket med bakgrunn i at det ikke er gjort nødvendige avklaringer med Haugesund kommune om uttredelse og de plikter partene har i dette.

Det presiseres at representantskapet i sak 18/019 under saksbehandling punkt 5 anser Haugesund kommune som en del av selskapet på de vilkår som er regulert i selskapsavtalen når det gjelder retter og plikter, slik Haugesund kommune bekreftet i møte 2. juli 2018.

Med dette som utgangspunkt ble det sendt faktura for Haugesund sin eierandel for 2019 på lik linje med øvrige eierkommuner. Parallelt med dette ble det sendt faktura til øvrige eierkommuner hvor fordelingsnøkkelen uten Haugesund var utgangspunktet. Dette ble gjort for å sikre likviditet for selskapet hvor et revidert budsjett med økonomi- og handlingsplan skulle legges frem april 2019.

Når forholdet til Haugesund ikke er avklart er det heller ikke lagt frem et revidert budsjett og saken må løftes inn for behandling i høstmøtet.

Ut fra dette bør vedtaket endres til:

1. Representantskapet for Haugaland brann og redning iks vedtar økonomi- og handlingsplan med investeringsbudsjett slik det er fremlagt.

2. Representantskapet legger frem revidert budsjett i et ekstraordinært møte – senest i høstmøte 2019 - så snart endelig forhandlingsresultat med Haugesund kommune er klart for behandling.

VEDTAK I REPRESENTANTSKAPET

1. Representantskapet for Haugaland brann og redning iks vedtar økonomi- og handlingsplan med investeringsbudsjett slik det er fremlagt.
2. Representantskapet legger frem revidert budsjett i et ekstraordinært møte – senest i høstmøte 2019 - så snart endelig forhandlingsresultat med Haugesund kommune er klart for behandling.

19/007 Lokale forskrifter

BRANNSJEFEN SIN ANBEFALING

Forskrift om gebyr for dekning av utgifter med behandling av søknader om tillatelse til handel med fyrverkeri i klasse II, III og IV og gjennomføring av tilsyn, ... kommune.

1. Kommunestyret for .... kommune fastsetter «lokal forskrift om gebyr for dekning av utgifter med behandling av søknader om tillatelse til handel med fyrverkeri i klasse II, III og IV og gjennomføring av tilsyn» slik den er fremlagt.
2. Forskriften legges ut på høring, jf. forvaltningsloven § 37 tredje ledd, før denne trer i kraft.

Forskrift om gebyr for gjennomføring av feiing og tilsyn i brannobjekter med fyringsanlegg, ... kommune.

1. Kommunestyret for .... kommune fastsetter «Forskrift om gebyr for gjennomføring av feiing og tilsyn i brannobjekter med fyringsanlegg» slik den er fremlagt.
2. Forskriften legges ut på høring, jf. forvaltningsloven § 37 tredje ledd, før denne trer i kraft.

Forskrift om åpen brenning og brenning av avfall i småovner, ... kommune.

(før kommunen legger frem saken må kommunelegen samt miljøvernavdelingen uttale seg til forslaget)

1. Kommunestyret for .... kommune fastsetter «Forskrift om åpen brenning og brenning av avfall i småovner» slik den er fremlagt.
2. Forskriften legges ut på høring, jf. forvaltningsloven § 37 tredje ledd, før denne trer i kraft.

Saksbehandling i styret 27.03.2019

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

STYRET SIN TILRÅDING TIL REPRESENTANTSKAPET

Forskrift om gebyr for dekning av utgifter med behandling av søknader om tillatelse til handel med fyrverkeri i klasse II, III og IV og gjennomføring av tilsyn, ... kommune.

1. Kommunestyret for ... kommune fastsetter «lokal forskrift om gebyr for dekning av utgifter med behandling av søknader om tillatelse til handel med fyrverkeri i klasse II, III og IV og gjennomføring av tilsyn» slik den er fremlagt.
2. Forskriften legges ut på høring, jf. forvaltningsloven § 37 tredje ledd, før denne trer i kraft.

Forskrift om gebyr for gjennomføring av feiing og tilsyn i brannobjekter med fyringsanlegg, ... kommune.

1. Kommunestyret for .... kommune fastsetter «Forskrift om gebyr for gjennomføring av feiing og tilsyn i brannobjekter med fyringsanlegg» slik den er fremlagt.
2. Forskriften legges ut på høring, jf. forvaltningsloven § 37 tredje ledd, før denne trer i kraft.

Forskrift om åpen brenning og brenning av avfall i småovner, ... kommune.

(før kommunen legger frem saken må kommunelegen samt miljøvernavdelingen uttale seg til forslaget)

1. Kommunestyret for ... kommune fastsetter «Forskrift om åpen brenning og brenning av avfall i småovner» slik den er fremlagt.
2. Forskriften legges ut på høring, jf. forvaltningsloven § 37 tredje ledd, før denne trer i kraft.

Saksbehandling i representantskapet 26.04.2019

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

REPRESENTANTSKAPET SIN TILRÅDING TIL KOMMUNESTYRET

Forskrift om gebyr for dekning av utgifter med behandling av søknader om tillatelse til handel med fyrverkeri i klasse II, III og IV og gjennomføring av tilsyn, ... kommune.

1. Kommunestyret for ... kommune fastsetter «lokal forskrift om gebyr for dekning av utgifter med behandling av søknader om tillatelse til handel med fyrverkeri i klasse II, III og IV og gjennomføring av tilsyn» slik den er fremlagt.
2. Forskriften legges ut på høring, jf. forvaltningsloven § 37 tredje ledd, før denne trer i kraft.

Forskrift om gebyr for gjennomføring av feiling og tilsyn i brannobjekter med fyringsanlegg, ... kommune.

1. Kommunestyret for .... kommune fastsetter «Forskrift om gebyr for gjennomføring av feiling og tilsyn i brannobjekter med fyringsanlegg» slik den er fremlagt.
2. Forskriften legges ut på høring, jf. forvaltningsloven § 37 tredje ledd, før denne trer i kraft.

Forskrift om åpen brenning og brenning av avfall i småovner, ... kommune.

(før kommunen legger frem saken må kommunelegen samt miljøvernavdelingen uttale seg til forslaget)

1. Kommunestyret for ... kommune fastsetter «Forskrift om åpen brenning og brenning av avfall i småovner» slik den er fremlagt.
2. Forskriften legges ut på høring, jf. forvaltningsloven § 37 tredje ledd, før denne trer i kraft.

19/008 Priser og gebyr

BRANNSJEFEN SIN ANBEFALING

1. Representantskapet vedtar betalingssatser for Haugaland brann og redning iks slik de er fremlagt i saken. Gebyr for fyrverkerisaker må løftes inn for hvert enkelt kommunestyret for saksbehandling.
2. Kommunestyret fastsetter følgende satser for gebyr om behandling av fyrverkerisaker:
  - Behandling av søknad: 1 717,- (ekskl. mva)
  - Tilsyn og kontroll utvalg: 899,- (ekskl. mva)
  - Kontroll/oppfølging avvik: 899,- (ekskl. mva)
  - Behandling av egenmelding: 450,- (ekskl. mva)

Saksbehandling i styret 27.03.2019

Styret ber om at det blir utredet videre hvordan arbeid som bedriftsidrettslaget utfører skal reguleres og hvordan dette stiller seg juridisk vedr. arbeidsgiveransvar og merverdiavgift.

Inntil denne avklaring er gjort tas avsnittet ut av dokumentet.

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

STYRET SIN TILRÅDING TIL REPRESENTANTSKAPET

1. Representantskapet vedtar betalingssatser for Haugaland brann og redning iks slik de er fremlagt. Gebyr for fyrverkerisaker må løftes inn for hvert enkelt kommunestyre for saksbehandling.
2. Kommunestyret fastsetter følgende satser for gebyr om behandling av fyrverkerisaker:
  - Behandling av søknad: 1 717,- (ekskl. mva)
  - Tilsyn og kontroll utvalg: 899,- (ekskl. mva)
  - Kontroll/oppfølging avvik: 899,- (ekskl. mva)
  - Behandling av egenmelding: 450,- (ekskl. mva)

Saksbehandling i representantskapet 26.04.2019

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

REPRESENTANTSKAPET SITT VEDTAK SAMT TILRÅDING TIL KOMMUNESTYRET

1. Representantskapet vedtar betalingssatser for Haugaland brann og redning iks slik de er fremlagt. Gebyr for fyrverkerisaker må løftes inn for hvert enkelt kommunestyre for saksbehandling.
2. Kommunestyret fastsetter følgende satser for gebyr om behandling av fyrverkerisaker:

- Behandling av søknad:	1 717,- (ekskl. mva)
- Tilsyn og kontroll utvalg:	899,- (ekskl. mva)
- Kontroll/oppfølging avvik:	899,- (ekskl. mva)
- Behandling av egenmelding:	450,- (ekskl. mva)

19/009 Haugesund kommune sin uttredelse fra HBR - status

BRANNSJEFEN SIN ANBEFALING

1. Representantskapet for Haugaland brann og redning iks tar saken til orientering.

Saksbehandling i representantskapet 26.04.2019

Saken er unntatt offentlighet og gjengis ikke i protokollen. Det presiseres likevel at det er viktig for selskapet at prosessen gjennomføres på et ryddig og saklig vis.

I saksbehandling i representantskapet av 28.11.2018, sak 18/009, ber en om at en eventuell voldgiftssak skal være vedtatt i representantskapet. Prosessen er der hvor dette kan være et utfall og representantskapet gjør derfor vedtak om at voldgiftssak kan iverksettes om nødvendig.

VEDTAK I REPRESENTANTSKAPET

1. Representantskapet for Haugaland brann og redning iks tar saken til orientering.
2. Representantskapet for Haugaland brann og redning iks ber styret om å forberede og iverksette en eventuell voldgiftssak om ikke forhandlinger mellom partene fører frem.

19/010 Styreevaluering

BRANNSJEFEN SIN ANBEFALING

-

Saksbehandling i styret 22.01.2019

Styret evaluerte styrearbeidet for 2018 ved bruk av et standard oppsett fra KS bedrift. Dette er fylt inn i eget skjema og distribuert til alle styremedlemmene.

Med bakgrunn i evalueringen blir det utarbeidet en oppsummering på de områder eierne bør har styret sin tilbakemelding.

STYREVEDTAK

1. Styret for Haugaland brann og redning iks anser evaluering som utført og ber daglig leder følge opp en tilbakemelding til eierkommunene.

Saksbehandling i representantskapet 26.04.2019

Elling Hetland informerte om styrets evaluering.

VEDTAK I REPRESENTANTSKAPET

1. Representantskapet for Haugaland brann og redning iks tar saken til orientering.

VALGKOMITÉEN SIN ANBEFALING

-

Saksbehandling i representantskapet 26.04.2019

Valgkomitéen oppnevnt av representantskapet har bestått av Gerd Helen Bø, Jorunn Skåden, Ole Johann Vierdal, Sigmund Lier og Arne Christian Mohn. Sistnevnte har ikke vært aktivt med i komitéen.

Det er lag frem følgende kandidater for valg av styre:

1. Styreleder: Elling Hetland (gjenvalg) med Ove Røys (gjenvalg) som personlig varamedlem
2. Nestleder: Torleif Østrem Olsen (gjenvalg) med Leif Malvin Knutsen (ny) som personlig varamedlem
3. Styremedlem: Laila Steine (gjenvalg) med Helga Rullestad (ny) som personlig varamedlem
4. Styremedlem: Kristin Helle (ny) med Gro Staveland (gjenvalg) som personlig varamedlem
5. Styremedlem: Arvid Vallestad (ny) med Heidi Synnøve Nymann (gjenvalg) som personlig varamedlem

Det er gjennomført valg av ansatte representanter ref. protokoll av 25.4.2019. Følgende representanter ble valgt:

1. Styremedlem: Rune Håheim (ny) med Svein Helge Lærdal (ny) som personlig varamedlem.
2. Styremedlem: Harald Hop (gjenvalg) med Leon Dale (ny) som personlig varamedlem.
3. Styremedlem: Ole Martin Nordstrand (gjenvalg) med Vigleik Gutubø (ny) som personlig varamedlem.

Valgkomitéen la også frem forslag til retningslinjer for styregodtgjøring for perioden 2019-2021:

Retningslinjer for godtgjersle til styret i Haugaland Brann og Redning IKS	
Årleg godtgjersle til styreleiar	60 000
Årleg godtgjersle til nestleiar i styret	36 000
Årleg godtgjersle til styremedlem	24 000
<i>Styremedlemmer må delta på minst halvparten av møta for å få fullt styrehonorar. Ved deltakelse på mindre enn halvparten av møta, for eksempel 3 av 8 møter, utbetalast 3/8 av styrehonoraret.</i>	
Møtegodtgjersle pr møte for varamedlem	2 000
Møtegodtgjersle pr møte for styreleiar, nestleiar og styremedlem for møter ut over 8 møter pr år	2 000
Dokumentert tapt arbeidsforteneste – øvre grense pr dag	2 200
<i>Det vert ikkje utbetalt refusjon for tapt arbeidsforteneste i forbindelse med styremøter, men kan tilstås styremedlemmer når desse etter avtale representerer selskapet i annan samanheng. Tapt arbeidsforteneste/utlegg vert dekket etter skriftleg krav når arbeidsgjevar har gjort trekk i løn. Trekk i løn skal dokumenterast av arbeidsgjevar.</i>	
<i>Arbeidsgjevar som ikkje trekker arbeidstakar i løn kan krevje å få dekket utgifter til løn i den tida arbeidstakar har vært fråverande som fylgje av deltaking på møte m.v. for Haugaland Brann og Redning IKS.</i>	
<i>Sjølvstendig næringsdrivande kan maksimalt få 1/1800 del av pensjonsgjevande inntekt frå siste likning pr møtetime. Den maksimale satsen vert avgrensa til 350 kr/time – øvre grense kr 2 200 pr dag.</i>	Endring
<i>Tap/utlegg skal legitimerast og må stå i rimeleg forhold til medgått møtetid. Tap i pårekna overtid eller anna ekstrainntekt kan ikkje erstattast.</i>	
<i>Reisegodtgjersle vert dekket i samsvar med Statens reiseregulativ</i>	

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

VEDTAK I REPRESENTANTSKAPET

1. Representantskapet fastsetter følgende styre for neste periode, ref. selskapsavtale for Haugaland brann og redning iks:
  - a. Styreleder: Elling Hetland (gjenvalg) med Ove Røys (gjenvalg) som personlig varamedlem
  - b. Nestleder: Torleif Østrem Olsen (gjenvalg) med Leif Malvin Knutsen (ny) som personlig varamedlem
  - c. Styremedlem: Laila Steine (gjenvalg) med Helga Rullestad (ny) som personlig varamedlem
  - d. Styremedlem: Kristin Helle (ny) med Gro Staveland (gjenvalg) som personlig varamedlem
  - e. Styremedlem: Arvid Vallestad (ny) med Heidi Synnøve Nymann (gjenvalg) som personlig varamedlem

Ansatterepresentanter, ref. protokoll av 25.4.2019, er for samme periode:

- a. Styremedlem: Rune Håheim (ny) med Svein Helge Lærdal (ny) som personlig varamedlem.
  - b. Styremedlem: Harald Hop (gjenvalg) med Leon Dale (ny) som personlig varamedlem.
  - c. Styremedlem: Ole Martin Nordstrand (gjenvalg) med Vigleik Gutubø (ny) som personlig varamedlem.
2. Representantskapet fastsetter følgende retningslinjer for styregodtgjøring for perioden 2019-2021:

Retningslinjer for godtgjersle til styret i Haugaland Brann og Redning IKS	
Årleg godtgjersle til styreleiar	60 000
Årleg godtgjersle til nestleiar i styret	36 000
Årleg godtgjersle til styremedlem	24 000
Styremedlemmer må delta på minst halvparten av møta for å få fullt styrehonorar. Ved deltakelse på mindre enn halvparten av møta, for eksempel 3 av 8 møter, utbetalast 3/8 av styrehonoraret.	
Møtegodtgjersle pr møte for varamedlem	2 000
Møtegodtgjersle pr møte for styreleiar, nestleiar og styremedlem for møter ut over 8 møter pr år	2 000
Dokumentert tapt arbeidsforteneste – øvre grense pr dag	2 200
Det vert ikkje utbetalt refusjon for tapt arbeidsforteneste i forbindelse med styremøter, men kan tilstås styremedlemmer når desse etter avtale representerer selskapet i annan samanheng. Tapt arbeidsforteneste/utlegg vert dekkja etter skriftleg krav når arbeidsgjevar har gjort trekk i løn. Trekk i løn skal dokumenterast av arbeidsgjevar.	
Arbeidsgjevar som ikkje trekker arbeidstakar i løn kan krevje å få dekkja utgifter til løn i den tida arbeidstakar har vært fråverande som fylgje av deltaking på møte m.v. for Haugaland Brann og Redning IKS.	
Sjølvstendig næringsdrivande kan maksimalt få 1/1800 del av pensjonsgjevande inntekt frå siste likning pr møtetime. Den maksimale satsen vert avgrensa til 350 kr/time – øvre grense kr 2 200 pr dag.	Endring
Tap/utlegg skal legitimerast og må stå i rimeleg forhold til medgått møtetid. Tap i pårekna overtid eller anna ekstrainntekt kan ikkje erstattast.	
Reisegodtgjersle vert dekkja i samsvar med Statens reiseregulativ	

Følgende saker ble drøftet:

19/012-1 forslag til endring av stemmegivning i representantskapet

I forbindelse i arbeidet med revidering av selskapsavtalen for Haugaland brann og redning iks er det vurdert ulike modeller for stemmegivning i representantskapet.

Se vedlegg «Notat 14.11.2018 – forslag til eierstruktur».

Når Haugesund på et tidspunkt trekker seg ut av selskapet vil Karmøy kommune ha en eierandel på over 50 %. Det er vurdert ulike avstemmingsmodeller med formål om å finne en modell som sikrer at innflytelse er knytt opp mot eierandelen samtidig som alle eierne skal kunne påvirke utviklingen av selskapet med sin andel.

I notatet er ulike modeller vurdert og styret foreslår følgende modell for stemmer i representantskapet:

Karmøy	8
Tysvær	3
Vindafjord	3
Sveio	2
Etne	2
Suldal	2
Bokn	1
Utsira	1

Leder av representantskapet vil ved stemmelikhet ha dobbeltstemme.

Modellen sikrer at minimum tre medlemmer må stemme for å kunne få flertall og modellen sikrer at Karmøy har et negativt flertall.

Det presiseres til sist at det er i alle sin interesse og mål om at vedtak skal være enstemmige som et resultat av god dialog og felles forståelse og interesse.

Saksbehandling i representantskapet 26.04.2019

Saken ble realitetsbehandlet og det ble foreslått følgende vedtak:

1. Representantskapet for Haugaland brann og redning iks ber styret om å legge inn forslag til endring av stemmegivning for representantskapet i selskapsavtalen når revidert avtale skal opp til behandling.

Forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

VEDTAK I REPRESENTANTSKAPET

1. Representantskapet for Haugaland brann og redning iks ber styret om å legge inn forslag til endring av stemmegivning for representantskapet i selskapsavtalen når revidert avtale skal opp til behandling.

Representantskapsmøteprotokoll for Haugaland Vekst IKS

Den 30. april 2019 ble det avholdt representantskapsmøte i Haugaland Vekst IKS, Hos Fatland Ølen AS, Ølen. Møtet startet 9:00

Tilstede:

Haugesund kommune v/	Arne-Christian Mohn
Tysvær kommune v/	Sigmund Lier
Bokn kommune v/	Tormod Våga
Karmøy kommune v/	Jarle Nilsen
Vindafjord kommune v/	Ole Johan Vierdal
Etne kommune v/	Siri Klokkestuen
Sauda kommune v/	Asbjørn Birkeland
Suldal kommune v/	Kari Vaage Gjuvsland
Sveio kommune v/	Jorunn Skåden
Administrasjonen	Tormod Karlsen
	Inger Kallevik Haavik
	Arvid Nesse
Forfall	Marte Eide Klovning
	Astrid Furumo

Til behandling forelå:

Sak 1/19   Valg av møteleder

Til møteleder ble Jarle Nilsen enstemmig valgt.

Sak 2/19   Godkjenner av innkalling og dagsorden

Innkalling og dagsorden ble godkjent.

Sak 3/19   Behandling av årsregnskap 2018

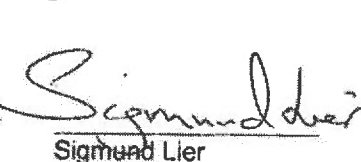
Representantskapet godkjenner styrets framlagte årsregnskap for 2018.

Det forelå ingen flere saker til behandling. Møtet hevet kl 9:25.

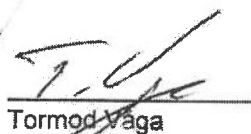
Ølen den 30.04.2019

Representantskapet for Haugaland Vekst IKS

Jarle Nilsen

Sigmund Lier

Arne Christian Mohn

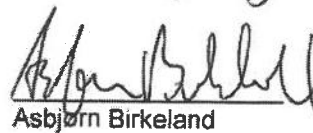

Tormod Vaga

Jorunn Skåden

Kari Vaage Gjuvsland

Ole Johan Vierdal

Siri Klokkestuen

Asbjørn Birkeland

Representantskapsmøte Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS

mandag 6. mai 2019 kl. 17.00

Sted: Tysvær rådhus
Servering: Enkel
Forfall meldes til: Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS, tlf. 52 75 73 50 eller
Mobil 95 98 69 79 post@kontrollutvalgene.no

Det ønskes tilbakemelding fra hver enkelt representant om de har anledning til å møte eller om de må melde forfall. Vennligst gi beskjed **snarest** og **innen 23. april**, slik at evt. vararepresentanter kan varsles.

Da enkelte representanter har lang reise før og etter møtet, er det viktig at møtet er beslutningsdyktig, dvs. at minst to tredjedeler av representantene er til stede.

Til behandling foreligger:

- 1/19 Godkjenning av innkalling og saksliste
- 2/19 Godkjenning av protokoll fra representantskapsmøtet 23.04.18
- 3/19 Godkjenning av styrets beretning og årsmelding 2018
- 4/19 Godkjenning av årsregnskapet for 2018
- 5/19 Strategiplan 2018-2022
- 6/19 Budsjett 2020
- 7/19 Økonomiplan 2020-2023
- 8/19 IKA Rogaland IKS - endring av selskapsavtalen
- 9/19 Styrehonorar 2020
- 10/19 Referat- og orienteringssaker

Eventuelt

Aksdal 02.04.19

Olav Haugen (sign.)
Leder

Toril Hallsjø (sign.)
daglig leder

Kopi: Vararepresentanter
Medlemskommunene v/postmottak
Styret
Revisor (KPMG AS)

Sakspapirer vil bli sendt ut til medlemmene av representantskapet og deltakerkommunene **to uker før møtet**, etter at **innkalling med saksliste** er sendt med minst **4 ukers varsel** (selskapsavtalen § 10 og § 8 i lov om interkommunale selskaper).

HIM
 Telefon 52 76 50 50
 Telefax 52 76 50 51
 e-post: him@him.as

Haugaland
 Kontrollutvalgssekretariat IKS
 Mottatt dato: 30.04.18
 Journalført: 19/151/tha/osh
 Arkivkode: 217

Representantskapet

Skjold 30.04.18

INNKALLING TIL MØTE 22.05.19 I REPRESENTANTSKAPET HAUGALAND INTERKOMMUNALE MILJØVERK

Det innkalles til møte i representantskapet for Haugaland Interkommunale Miljøverk, jf. §8 i loven og §10 i vedtekten. **Møtet holdes onsdag 22.05.19 kl 15.00-17.00 på Toraneset Miljøpark.**

Saksdokumentene blir sendt ut i uke 19. Dersom noen ikke kan møte, ber vi om å bli varslet snarest over tlf 52 76 50 50 eller e-post: gro.staveland@him.as

Følgende representanter innkalles:

Bokn	Kari Christensen
Bokn	Kjetil Vatnaland
Etne	Ordfører Siri Klokkestuen
Etne	Varaordfører Ingemund Berge
Haugesund	Gudrun Caspersen
Haugesund	Nini Hæggernes
Haugesund	Synnøve Lunde
Haugesund	Arne Trygve Løvvik
Tysvær	Ordfører Sigmund Lier
Tysvær	Varaordfører Ola S. Apeland
Vindafjord	Ordfører Ole Johan Vierdal
Vindafjord	Varaordfører Steinar Skartland

Varamedlemmer som varsles og kan bli innkalt ved forfall:

Bokn	Oddvar Hognaland
Etne	Mette Heidi Bergsvåg Ekrheim
Haugesund	Tor Inge Eidesen
Tysvær	Anita Halsnes
Vindafjord	Wenche Sandbekken Lilleland

Alle deltakerkommunene er varslet ved ordfører.

Innkallingen sendes også til:

Karmøy kommune ved Leif Malvin Knutsen som inviteres som observatør til møtet
 Haugaland kontrollutvalgssekretariat
 Styreleder i HIM, Arild Karlsen

Innkalling

Evt. merknader til innkallingen

Valg av protokollfører

Valg av 2 representanter til å signere protokollen

Godkjenning av saksliste

Referat- og orienteringssaker

19.01 Protokoll fra møte i Representantskapet 28.11.18

19.02 Orientering om drift i HIM IKS ved adm.dir. Gro Staveland

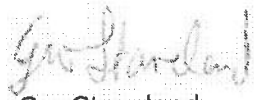
19.03 Orientering om Årsmelding 2018 ved seniorrådgiver Knut Arvid Hagenberg og om regnskap 2018 og andre nøkkeltall ved økonomi- og administrasjonsleder Trond Kampen

Vedtakssaker:

19.04 Årsmelding og regnskap 2018

19.05 Samarbeid mellom Suldal kommune og HIM IKS

Sigmund Lier
Leder i representantskapet

Gro Staveland
Adm direktør

Forvaltningsrevisjon utvikler lokaldemokratiet

DEBATT. Når forvaltningsrevisjonen ikke bare brukes til å påpeke feil og mangler, men også til å veilede, er den et viktig bidrag til kommunens utviklingsarbeid.

Kommunal Rapport 31.01.19

Rune Tøkle, daglig leder i Norges Kommunerevisorforbund

Vår oppfordring til kontrollutvalgene er å bruke forvaltningsrevisjon aktivt i forbedringsarbeid i egen kommune.

Kommunal revisjon er mye mer enn regnskapsrevisjon. Nærmere halvparten av våre medlemmer som jobber med kommunal revisjon, jobber med forvaltningsrevisjon.

Både regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon er obligatoriske kontrollformer i en kommune, og mange har en oppfatning av hva regnskapsrevisjon er. Situasjonen er litt annerledes når det gjelder forvaltningsrevisjon. Hva er egentlig forvaltningsrevisjon?

Forvaltningsrevisjon er en form for revisjon av offentlig virksomhet som i kommuneloven blir definert som systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger. Sånn sett er forvaltningsrevisjon et viktig verktøy i kommunenes arbeid med styring og kontroll, men bruker vi dette verktøyet nok – og på riktig måte?

I kommunene og fylkeskommunene er det kontrollutvalgene som bestiller forvaltningsrevisjon fra revisor. Disse bestillingene bygger på en overordnet analyse av risikobildet i kommunen, og formålet er å få fram fakta og bidra til forbedringer der det er behov for det.

På grunnlag av funn og anbefalinger i forvaltningsrevisjonsrapportene, fatter kontrollutvalget vedtak som sendes videre til kommunestyret. Det vil sette politikerne bedre i stand til å vurdere hva som er nødvendig av tiltak for å oppnå det man ønsker. Dette er viktig – for vårt politiske system, nasjonalt, regionalt og lokalt, bygger på prinsippet om demokrati. Det betyr at innbyggerne skal ha innflytelse på hvordan beslutninger fattes.

Et viktig kjennetegn på demokrati er frie valg – ved at innbyggerne kan bytte ut politikere de ikke er fornøyde med. Men hvordan skal man vurdere om en politiker har gjort jobben sin?

Det ligger i demokratiets natur at det er opp til hver enkelt å gjøre denne vurderingen, og ingen andre skal bestemme hvilke kriterier den enkelte velger skal legge til grunn. Mange vil kanskje tenke at det er naturlig å vurdere hva politikerne sa før valget, og hva som er situasjonen når det er nytt valg. Har de gjennomført det de sa de skulle? Hvis ikke, hva er grunnen til det, og er det holdbare argumenter for hvorfor det ikke er gjennomført?

Selv om forvaltningsrevisjon retter seg mot administrasjonen i en kommune, vil slike revisjoner bidra til at også politikerne får oversikt og informasjon om faktiske forhold i kommunen. I dette perspektivet kan forvaltningsrevisjon være en bidragsyter til et velfungerende lokaldemokrati. Det kan bidra til å systematisere informasjon i en kommune – til beste for dem som styrer og de som velger de som styrer.

Det er videre slik at forvaltningsrevisjoner kan brukes aktivt i utviklingsarbeidet i en kommune. Kommunens revisor skal skape merverdi for kommunen. Det er ikke bare å påpeke feil og mangler, men også å veilede, og bidra til at forvaltningsrevisjonsrapporten brukes aktivt i kommunens utviklingsarbeid. Dette fordrer at det er god dialog og tillit mellom revisor og kommunen.

Det kan også være store gevinster med samarbeid kommuner imellom. Utfordringene kan være like i flere kommuner. Ved å se til og lære av hverandre, kan man gjøre kontrollen i kommunene mer effektiv. I den forbindelse vil en aktiv bruk av forvaltningsrevisjonsregisteret være nyttig. Registeret inneholder nå over 3.500 forvaltningsrevisjonsrapporter fra hele landet, og vokser stadig.

Vi legger stor vekt på høy faglig kvalitet og integritet i arbeidet vi gjør. Derfor har Norges Kommunerevisorforbund utviklet en standard for forvaltningsrevisjon (RSK 001), som igjen er basert på internasjonale godkjente standarder. Standarden skal fastsette normer og gi veiledning om planlegging, gjennomføring og rapportering av forvaltningsrevisjoner i kommuner og fylkeskommuner.

For våre medlemmer er det vesentlig at de har tillit hos politikerne, representert ved kontrollutvalgene og kommunestyrene/fylkestingene. I vårt representative demokrati kan dette også tolkes som å ha tillit hos innbyggerne.

Vår oppfordring til kontrollutvalgene er å bruke forvaltningsrevisjon aktivt i forbedringsarbeid i egen kommune. Formålet er ikke å ta andre i å gjøre feil, men heller å bidra til at de utfører oppgavene på en bedre måte – til beste for innbyggerne – og fellesskapets verdier.

***

Synlige kontrollutvalg kan oppnå mer

LEDER

Det er avgjørende å hindre feil og få avslørt eventuelt misbruk i kommunene.

Kommunal Rapport – publisert 14.03.19

Her er det enkelt å forbedre seg.

Til tross for den viktige rollen kontrollutvalgene skal ha, er de temmelig usynlig i mange kommuner. På 17 kommunale nettsteder er kontrollutvalgene helt fraværende, viser en kartlegging Kommunal Rapport har gjort av alle kommunenes nettsteder de to første månedene dette året.

Det er til å undre seg over at verken utvalgene selv eller kommunene generelt har tatt ansvar for å gjøre kontrollutvalgene og arbeidet deres tilgjengelig for allmennheten, slik det burde vært. Her som ellers, vil det i hverdagen være av stor betydning for mediene, som i praksis gjerne følger med, slik at innbyggerne får indirekte nytte av tilgjengeligheten. Det er skattebetalernes penger og velgernes tillit det handler om.

Riktig nok er kontrollutvalget en del av internkontrollen, og kommunestyrets forlengede arm. Men utvalget har stor innvirkning på hvilke områder de velger å kontrollere. Og da er også innspill fra og dialog med innbyggerne nyttig og viktig. Dessuten kan synliggjøring av kontrollutvalg, og arbeidet de gjør, i seg selv virke bevisstgjørende.

Som når man skal finne andre sentrale funksjoner eller personer i kommunen, er det naturlig å gå til kommunens nettside. På kommunens hjemmeside vil det også være verdifullt å legge møteinnkallingene og protokollene fra kontrollutvalgene. Det holder ikke å lenke til sekretariater som skifter, og som ikke har kronologien. Tilgang via hjemmesiden vil kunne bidra til både effektivitet og styrket interesse på et felt som fortjener økt oppmerksomhet.

Det viser seg at halvparten av kommunene ikke informerer om hva kontrollutvalget driver med. Halvparten mangler kontaktinformasjon til utvalgslederen og én av fire opplyser ikke hvem som sitter i utvalget, ifølge Kommunal Rapports kartlegging. Her er det enkelt å forbedre seg – til beste for kommunal kontroll, effektiv drift og innbyggernes sikkerhet.

Når vi vet at kontrollutvalg har vært pålagt for alle kommuner siden 1992, er det på tide at kontrollutvalgsarbeidet får den statusen som funksjonen tilsier at det bør ha.

På bakgrunn av Kommunal Rapports henvendelse, opplyser noen rådmenn at de har gjort nødvendige endringer, slik at kontrollutvalget er mer synlig. Det er prisverdig. Det illustrerer samtidig hvor enkelt det er å løse problemet. Resten bør gjøre det samme.

***

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnr.
Kontrollutvalet	20.05.19	03/19
Formannskapet	04.06.19	
Kommunestyret	19.06.19	

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	212	

ETNE KOMMUNE - UTTALE TIL ÅRSREKNESKAPEN FOR 2018

Vedlegg:

1. Framlegg til uttale frå kontrollutvalet til årsrekneskapen 2018
2. Revisjonsmelding for 2018 frå Deloitte AS, datert 02.05.19
3. Revisjonsrapport – brev nr. 4 frå Deloitte AS
4. Hovudoversyn – rekneskapen 2018
5. Årsmelding 2018 (eige hefte)

Innleiing

Vedlagt følgjer hovudoversyn over årsrekneskap til Etne kommune for 2018, signert revisjonsmelding og revisjonsrapport frå Deloitte AS (vedlegg 2 og 3) og framlegg til uttale frå kontrollutvalet (vedlegg 1). Forutan revisor vil rådmann og/eller økonomisjef delta under handsaminga av saka.

Bakgrunn

Det går fram av føreskrift om kontrollutval § 7 at kontrollutvalet skal gi uttale om årsrekneskapen:

Når kontrollutvalget er blitt forelagt revisjonsberetningen fra revisor, skal utvalget avgi uttalelse om årsregnskapet før det vedtas av kommunestyret eller fylkestinget. Uttalelsen avgis til kommunestyret eller fylkestinget. Kopi av uttalelsen skal være formannskapet / kommunerådet eller fylkesutvalget/fylkesrådet i hende tidnok til at det kan tas hensyn til den før dette organet avgir innstilling om årsregnskapet til kommunestyret/fylkestinget.

Det er ikkje eit krav om at kontrollutvalet handsamer årsmeldinga, men denne skal følgje med som sakstilfang til saka, og det skal merkast om det er vesentlege avvik mellom årsmeldinga og rekneskapen.

Kommunestyret skal vedta både årsrekneskap og årsmelding i same møte. Årsrekneskapen skal vedtakast etter innstilling frå formannskapet. Om årsrekneskap og årsmelding (for kommuner og fylkeskommuner) står det følgjande i Forskrift om årsrekneskap og årsberetning § 10:

Årsregnskapet og årsberetningen skal vedtas av kommunestyret og fylkestinget sjølv senest seks måneder etter regnskapsårets slutt.

Årsregnskapet skal være avlagt av fagsjef for regnskap innen 15. februar i året etter regnskapsåret.

Administrasjonssjefen eller kommune-/fylkesrådet utarbeider årsberetningen, og fremmer denne for det organ kommunestyret eller fylkestinget bestemmer. Årsberetningen skal avgis uten ugrunnet opphold, og senest innen 31. mars. Hvis årsberetningen ikke fremmes for kontrollutvalget, skal den oversendes til kontrollutvalget før kontrollutvalget avgir uttalelse til årsregnskapet. Årsberetningen skal foreligge til behandling i kommunestyret eller fylkestinget samtidig med at årsregnskapet skal behandles.

Der det er vesentlige avvik mellom utgifter i årsregnskapet og bevilgning til formålet i regulert budsjett, skal det redegjøres for avviket. Tilsvarende gjelder ved avvik mellom inntekter i årsregnskapet og regulert budsjett.

Administrasjonssjefen eller kommune-/fylkesrådet skal vurdere tiltak for å bedre den økonomiske oppfølgingen gjennom året dersom det oppstår vesentlige avvik fra regulert budsjett.

Etter forskrifta § 8 skal også kontrollutvalet sjå etter at revisjonen sine merknader (i revisjonsmelding og/eller i årsoppgjersbrev/notat) blir følgt opp.

Grunnlag for kontrollutvalet sin uttale

Grunnlaget for handsaminga i kontrollutvalet er Etne kommune sitt avlagde årsrekneskap for 2018 og notar, revisjonsmeldinga og rådmannen si årsrapport.

Årsrekneskapen

Rekneskapen syner eit **brutto driftsresultat** (tilhøvet mellom driftsutgifter inkl. avskrivningar og driftsinntekter inkl. skatteinntekter og rammeoverføringar) på pluss 22,3 mill. kr.

Netto driftsresultat er brutto driftsresultat justert for finansinntekter og finanskostnader. Netto driftsresultat blei på pluss 19,8 mill. kr mot revidert budsjett på 15,7 mill. kr. Det gir et resultat på 5,2 %, som er godt øve anbefalt nivå på 1,75 %. I fjor var resultatet 2,6 %.

Netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene blir nytta som et mål på økonomisk handlingsfridom. Teknisk berekningsutval (TBU) anbefaler at denne storleiken over tid bør liggje på rundt 1,75 prosent. Kommunen sitt snittdriftsresultat for 2018 er dermed godt øve TBU sitt anbefalte nivå.

Sum utgifter i investeringsrekneskapen i 2018 er på 86,8 mill. kr. Justert for finanstransaksjonar og inntekter er finansieringsbehovet på 62,8 mill. kr. Investeringsrekneskapen er gjort opp i balanse.

Totalt sett er rekneskapen gjort opp med eit rekneskapsmessig mindreforbruk (driftsoverskot) på 6,9 mill. kr.

Notar

For at rekneskapen skal gje brukarane så god informasjon som mogleg er det viktig at tala i rekneskapen blir supplerte med notar som gjev tydeleg henvisning til kva element i årsrekneskapen dei knyter seg til. Vidare er det i KRS (kommunal rekneskapsstandard) nr 6

lista opp ei rekkje notar som bør vera med i rekneskapen. Notane som er utarbeidde til rekneskapen i år er dei same som tidligare år.

Årsmelding

Etter lova skal det leggjast fram ei årsmelding som skal gi opplysningar om tilhøve som ikkje går fram av rekneskapen og som er viktige i vurderinga av kommunen si økonomiske stoda og resultatet av verksemda, samt om andre forhold av vesentleg tyding for kommunen.

Årsmeldinga skal i følgje årsrekneskap- og årsberetningsforskrifta vere klar innan 31. mars.

Det er krav om at rådmannen skriv noko om kva som er gjort eller om dei planar som er laga innanfor arbeidet med **eigenkontroll** og arbeidet med å heve **etikken** i kommunen. Det skal også skrivast noko om faktiske tilstand når det gjeld **likestilling** i kommunen.

Årsrapporten gir utfyllande opplysningar til det talmateriale som går fram av rekneskapen. Forklaringar på avvik er gjort nærare greie for i rapporten.

I årsmeldinga har rådmannen mellom anna følgjande kommentar om økonomien:

Etne kommune fekk eit godt økonomisk resultat i 2018 med eit samla mindreforbruk på vel 6,9 millionar. Netto driftsresultat blei 5,2 % (19,8 mill.) Dette er langt over kommunen si målsetting på 1,75 %, og isolert sett eit veldig godt resultat. Ekstra inntekter frå Havbruksfondet på 7 millionar gav eit stort løft på det økonomiske resultatet. I tillegg til dette er lågare pensjonsutgifter og høge konsesjonskraftinntekter viktige forklaringsfaktorar til at resultatet blei betre enn venta. I tillegg mottok kommunen mykje øymerka midlar som ikkje blei brukt i 2018, samla netto avsetning til bundne fond er 4,4 mill. Justert for inntekter frå Havbruksfondet, mindretgifter pensjon og netto bunde avsetningar er den underliggjande drifta så vidt i pluss (0,5 % / 1,88 mill.)

Generelt om innhaldet i ei revisormelding

Atterhald vert brukt når revisor ønskjer å gjera kommunestyret merksam på forhold som påverkar revisor sin konklusjon på den totale rekneskapen. Presisering vert brukt når revisor ønskjer å gjera kommunestyret merksam på forhold som ikkje påverkar revisor sin konklusjon om rekneskapen totalt.

I årsoppgjersbrev kan revisor komme med merknader om forhold som er av ein slik karakter at han finner grunnlag for å kommentere det/de. Rådmannen skal då ha hatt høve til å gi sin uttale.

Revisor si revisjonsmelding

Revisjonen har lagt fram si revisjonsmelding etter fastsett frist 15. april. Revisor har peika på at årsrekneskapen er avlagt etter fristen.

Revisor konkludera med at:

Etter vår meining er årsrekneskapen som følgjer med, gitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlege ei dekkande framstilling av den finansielle stillinga til kommunen per 31. desember 2018, og av resultatet for rekneskapsåret som vart avslutta per denne datoen, i samsvar med lov, forskrift og god kommunal rekneskapsskikk i Noreg.

.....

..... dei disposisjonar som ligg til grunn for rekneskapen i det alt vesentlege er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpa i årsrekneskapen stemmer med regulert budsjett.

..... at opplysningane i årsmeldinga om årsrekneskapen er konsistente med årsrekneskapen og er i samsvar med lov og forskrifter.

leiinga har oppfylt si plikt til å sørge for ordentleg og oversiktleg registrering og dokumentasjon av kommunen sine rekneskapsopplysningar i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Noreg.

Om andre forhold skriv revisor:

Kommunens årsregnskap er avlagt etter lovens frist for avleggelse av årsregnskap.

Revisor har i tillegg til meldinga, også komme med ei revisjonsrapport (brev nr 4). I revisjonsrapporten har revisor gitt utfyllgjande informasjon om deira arbeid. Det er peika på disponering av overskot på avlaupsområdet og at kommunen ikkje har halde fristane for oversending av årsrekneskapen og årsmelding.

Ho vil kunne utdjupe innhaldet/svare på spørsmål i møtet. Utvalet må vurdere om dei ønskjer ei tilbakemelding frå administrasjonen om revisjonsrapporten sine anmerkingar.

Meldinga frå revisor dannar grunnlaget for om den oppfølginga kontrollutvalet eventuelt må foreta i medhald av føreskrifta § 8. Kontrollutvalet må vurdere om dei vil ha tilbakemelding frå administrasjonen på merknaden i meldinga eller noko av det revisjonen tar opp i møtet.

Kontrollutvalet sin uttale

Vedlagt saka følgjer sekretariatet sitt framlegg til uttale til årsrekneskapen (vedlegg 1).

Kontrollutvalet må vurdere om det er forhold i årsrekneskapen dei vil kommentere i sin uttale til kommunestyret, basert på dokumenta i saka og orienteringa gjeve i møtet.

SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK:

Kontrollutvalet i Etne vedtek uttale til årsrekneskapen 2018 slik den ligg føre/med desse endringane/tillegga.

Aksdal, 13.05.19

Odd Gunnar Høie

Seniorrådgjevar/utvalssekretær

Til kommunestyret i Etne

Kontrollutvalet sin uttale om Etne kommune sin årsrekneskap for 2018

Innleiing

Kontrollutvalet har i møte den 20.05.19, sak 3/19 handsama Etne kommune sin årsrekneskap for 2018.

Rekneskapen består av driftsrekneskap, investeringsrekneskap, balanserekneskap, økonomiske oversyn, noteopplysningar og pliktige budsjettopplysningar.

Grunnlaget for uttalen

Grunnlaget for handsaminga har vore den avlagde årsrekneskapen med notar, revisjonsmeldinga, revisor sitt årsoppgjersbrev og rådmannen sin årsrapport. I tillegg har revisor, rådmann og rekneskapsansvarleg supplert kontrollutvalet med munnleg informasjon om aktuelle problemstillingar under handsaminga av årsrekneskapen i kontrollutvalet.

Kontrollutvalet sin uttale:

Etne kommune sin årsrekneskap for 2018 er gjort opp med eit rekneskapsmessig mindreforbruk/overskott på 6,9 mill. kroner.

Kontrollutvalet har merka seg at rekneskapen viser eit netto driftsresultat på 19,8 mill. kroner. Det utgjør 5,2 %, som er betre enn i fjor (2,6 %) og er øve anbefalt nivå på 1,75 %.

Under tilvising til utvalet sin eigen gjennomgang av dokumenta og revisjonsmeldinga, meiner kontrollutvalet at årsrekneskapen totalt sett gjer eit forsvarleg uttrykk for resultatet av kommunen si verksemd for 2018 og for kommunen si økonomiske stode pr. 31.12.18.

Ut over ovannemnde har ikkje kontrollutvalet merknader til Etne kommune sin årsrekneskap for 2018.

Etne, 20.05.19

Ståle Tunesvik
Leiar av kontrollutvalet

Kopi: Formannskapet

Revisor sine oppgåver og plikter ved revisjonen av årsrekneskapen

Vårt mål med revisjonen er å oppnå tryggande sikkerheit for at årsrekneskapen totalt sett ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følgje av feil eller misleg framferd, og å gi ei revisjonsmelding som gir inneheld vår konklusjon. Tryggande sikkerheit er ein høg grad av tryggleik, men ingen garanti for at ein revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Noreg, og ISA-ane, alltid vil avdekke vesentleg feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følgje av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta. Feilinformasjon blir vurdert som vesentleg dersom han, åleine eller samla, innanfor rimeleg grenser kan forventast å påverke økonomiske avgjerder som brukarane tar basert på årsrekneskapen.

Som del av ein revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Noreg, og ISA-ane, utøver vi profesjonelt skjønn og viser profesjonell skepsis gjennom heile revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoane for vesentleg feilinformasjon i årsrekneskapen, enten det skuldast misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta. Vi utformar og gjennomfører revisjonshandlingar for å handtere slike risikoar, og hentar inn revisjonsbevis som er tilstrekkeleg og formålstenleg som grunnlag for konklusjonen vår. Risikoen for at vesentleg feilinformasjon som følgje av misleg framferd ikkje blir avdekket, er høgare enn for feilinformasjon som skuldast feil som ikkje er tilsikta, sidan misleg framferd kan innebære samarbeid, forfalsking, bevisste utelatingar, feile presentasjonar, eller brot på interne kontrollrutinar.
- opparbeider vi oss ei forståing av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlingar som er føremålstenlege etter tilhøva, men ikkje for å gje uttrykk for ei meining om effektiviteten av kommunen sin interne kontroll.
- evaluerer vi om rekneskapsprinsippa som er brukte, er føremålstenlege, og vurderer om rekneskapsestimata og tilhøyrande noteopplysningar som er utarbeidde av administrasjonssjefen, er rimelege.
- evaluerer vi den totale presentasjonen, strukturen og innhaldet i årsrekneskapen, og tilleggssopplysningane, og om årsrekneskapen representerer dei underliggjande transaksjonane og hendingane på ein måte som gir ei dekkande framstilling.

Vi kommuniserer med kontrollutvalet og administrasjonssjefen mellom anna om det planlagde omfanget av revisjonen og til kva tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utvekslar også informasjon om tilhøve av betyding som vi har avdekket i løpet av revisjonen, samt om eventuelle svakheter av betyding i den interne kontrollen.

Utsegn om andre lovmessige krav

Konklusjon om budsjett

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er omtalt ovanfor, meiner vi at dei disposisjonar som ligg til grunn for rekneskapen i det alt vesentlege er i samsvar med budsjettvedtak, og at budsjettbeløpa i årsrekneskapen stemmer med regulert budsjett.

Konklusjon om årsmeldinga

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er omtalt ovanfor, meiner vi at opplysningane i årsmeldinga om årsrekneskapen er konsistente med årsrekneskapen og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på revisjonen vår av årsrekneskapen slik den er omtalt ovanfor, og kontrollhandlingar vi har funne nødvendige etter internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikkje er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», meiner vi at leiinga har oppfylt si plikt til å sørgje for ordentleg og oversiktleg registrering og dokumentasjon av kommunen sine rekneskapsopplysningar i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Noreg.

Andre forhold

Kommunens årsregnskap er avlagt etter lovens frist for avleggelse av årsregnskap.

Haugesund, 2. mai 2019
Deloitte AS

Else Holst-Larsen
statsautorisert revisor

Kopi:
Kontrollutvalet
Administrasjonssjefen

Etne kommune
Att.: Kontrollutvalget
Rådhuset

Sjoarvegen 2,
5590 Etne

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS

Mottatt dato: 02.05.19
Journalført: 19/158/ogw
Arkivkode: 212

Revisjonsrapport nr. 4
(journalføres)

2.5.2019

REVISJONSRAPPORT 2018

1 Innleiing

Vi har avslutta revisjonen av rekneskapen for 2018, og vil nytta høvet til å gje ei kort tilbakemelding om revisjonsarbeidet, og formidla observasjonar som det etter vår vurdering er viktig at leiinga i kommunen er informert om.

Vi har gjennomført dei revisjonshandlingane vi har sett som nødvendige for å få stadfesta at årsrekneskapen ikkje inneheld vesentlege feil eller manglar og som grunnlag for vår revisjonsmelding.

Deloitte utfører ein risikobasert revisjon. Dette inneber at kontrollmetodar og kontrollomfang vert tilpassa risikoen i organisasjon og rutinar. Vi kartlegg og vurderer difor dei viktigaste økonomi- og rekneskapsrutinane for å identifisera kor det er størst risiko for feil i rekneskapsrapporteringa.

Vi vil presisera at det er leiinga i kommunen som er ansvarleg for å etablere og gjennomføre ein tilfredsstillande intern kontroll. Som ein del av dette skal leiinga sjå til at rekneskapsføringa er i samsvar med lover og forskrifter og at formuesforvaltninga er ordna på ein trygg måte.

Kommunen har gjennomgåande etablert tilfredsstillande rutinar, og det er ikkje avdekka vesentlege feil eller manglar ved rekneskapsføringa eller årsrekneskapen. Vi opplever dialogen med kommunen som svært open og god, og vi har fått tilgang til all informasjon vi har bede om.

2 Revisjonen gjennom året

Ved interimrevisjonen har vi på nokre utvalde rekneskapsområde kartlagt og testa om vesentlege interne kontrollar har fungert i heile rekneskapsperioden. I tillegg har vi nytta analysar og kontrolltestar som grunnlag for å vurdere kvaliteten på rekneskapen. Vidare har vi utført kontroll av vesentlege inntekts- og kostnadspostar i rekneskapen.

Vi har ikkje avdekka forhold som var av ein slik karakter eller storleik at dei fører til uvisse med omsyn til den framlagde årsrekneskapen.

Dokumentasjonen på årsrekneskapen som er blitt lagt fram for revisjon har hatt tilfredsstillande kvalitet.

3 Revisjonen av årsoppgjeret

Revisjonen av årsrekneskapen har i stort grad vore retta mot å verifisera balansepostane pr. 31.12. Vi har lagt vekt på å kontrollera at inntekter og gjeld er fullstendige og at eigedelar og utgifter er gyldige. I tillegg har vi avstemt/kontrollert større inntektspostar, som skattar, rammeoverføringar og andre statlege tilskot, og vesentlege kostnader/utbetalingar, som løn, tilskot, avdrag og avskrivningar.

4 Bokføringslova og dokumentasjon av rekneskapen

Bokføringslova (Lov 2004-11-19 nr 73) og bokføringsforskrifta (Forskrift 2004-12-01 nr. 1558) vart frå 1. januar 2011 gjeldande for kommunar og fylkeskommunar, samt kommunale og fylkeskommunale føretak. Det betyr at desse må følgja alle reglane i bokføringslova § 2 til § 14. Vidare må bokføringsforskrifta kapittel 2 til 7 følgjast.

Bokføringslova med forskrifter inneheld enkelte nye krav samt vidarefører ei rekkje krav frå tidlegare lover og forskrifter. På fleire område betyr lova ei innstramming jamført med tidlegare praksis. Bokføringslova § 4 gjev 10 grunnleggjande bokføringsprinsipp som skal følgjast.

Alle betydelege balansepostar er pr 31.12.2018 tilfredstillande dokumentert, men det er eit avvik mellom anleggsregisteret og rekneskapen og vi anbefaler kommunen å korrigere avviket.

5 Sjølvkost

Renkeskapen er avslutta med et overskot på avlupsområdet. Deler av overskotet er fra 2013 og vi minner om at overkot skal disponerast over ein 3-5 års periode.

6 For seint avlagt årsoppgjer

Kommunen har ikkje overholdt fristane for oversending av rekneskap og årsmeldning 2018.

7 Avslutning

Dersom noko skulle vere uklårt i framstillinga ovanfor, eller at det er trong for hjelp i samband med konkretisering og gjennomføring av tilrådde tiltak eller andre forhold, står vi gjerne til teneste.

Med venleg helsing
Deloitte AS

Else Holst-Larsen
statsautorisert revisor

Hovudoversikter

Økonomisk oversikt – Drift					
	Note	Rekneskap 2018	Budsjett (end) 2018	Budsjett 2018	Rekneskap 2017
Driftsinntekter					
Brukarbetalingar	14	11 424 330,54	10 036 374,00	10 036 374,00	10 781 077,40
Andre sals- og leigeinntekter	14	23 270 305,41	23 141 404,00	21 891 404,00	20 714 504,20
Overføringer med krav til motyng	15	40 535 007,62	26 309 308,00	26 432 762,00	41 308 410,69
Rammetilskot		141 828 658,00	142 841 000,00	140 741 000,00	141 451 250,31
Andre statlege overføringer		30 575 316,79	24 799 175,00	17 113 575,00	19 343 270,71
Andre overføringer		138 388,00	71 000,00	61 000,00	2 198 225,00
Skatt på inntekt og formue		102 899 748,75	100 889 000,00	102 989 000,00	98 916 567,06
Eigedomsskatt		22 502 375,60	22 504 811,00	23 235 811,00	23 314 940,09
Andre direkte og indirekte skattar		4 141 346,00	3 983 379,00	3 983 379,00	3 949 516,00
Sum driftsinntekter		377 315 476,71	354 575 451,00	346 484 305,00	361 977 761,46
Driftsutgifter					
Lønnsutgifter	12	184 233 015,38	176 164 731,00	175 808 848,00	180 245 742,72
Sosiale utgifter	2	48 096 205,55	47 060 614,00	55 184 417,00	48 347 301,89
Kjøp av varer og ten. som inngår i tenesteproduksjon	13	42 738 423,49	34 750 728,00	34 272 552,00	39 520 705,00
Kjøp av tenester som erstatter tenesteproduksjon	13	49 613 316,74	50 339 283,00	49 412 013,00	53 875 021,18
Overføringer	13	20 741 282,70	17 734 055,00	17 495 439,00	19 114 104,37
Avskrivningar	9	9 606 018,00	9 318 235,00	9 318 236,00	9 516 305,00
Fordelte utgifter		-72 965,04	-38 565,00	-886 488,00	-62 298,00
Sum driftsutgifter		354 955 296,82	335 329 081,00	340 605 017,00	350 556 882,16
Brutto driftsresultat		22 360 179,89	19 246 370,00	5 879 288,00	11 420 879,30
Finansinntekter					
Renteinntekter, utbytte og eigaruttak		2 876 993,49	2 309 323,00	2 199 323,00	2 541 639,07
Mottekne avdrag på utlån		136 102,99	55 000,00	55 000,00	215 308,22
Sum eksterne finansinntekter		3 013 096,48	2 364 323,00	2 254 323,00	2 756 947,29
Finansutgifter					
Renteutgifter, provisjonar og andre fin.utg.		5 837 750,01	5 881 403,00	6 271 403,00	4 465 026,03
Avdragsutgifter	8	9 228 809,00	9 313 161,00	9 313 161,00	9 511 038,00
Utlån	18	126 361,00	70 000,00	70 000,00	140 065,00
Sum eksterne finansutgifter		15 192 920,01	15 264 564,00	15 654 564,00	14 116 129,03
Resultat eksterne finanstransaksjoner		-12 179 823,53	-12 900 241,00	-13 400 241,00	-11 359 181,74
Motpost avskrivningar	9	9 606 018,00	9 324 713,00	9 324 713,00	9 516 305,00
Netto driftsresultat		19 786 374,36	15 670 842,00	1 803 760,00	9 578 002,56
i %		5,24 %	4,42 %	0,52 %	2,65 %
Interne finanstransaksjoner					
Bruk av tidligare års reknsk.m. mindreforbruk		8 151 123,05	8 151 123,00	0,00	1 902 640,80
Bruk av disposisjonsfond	6	5 384 112,04	5 247 624,00	1 262 000,00	7 496 124,00
Bruk av bundne fond	6	844 483,75	507 364,00	245 000,00	2 284 179,37
Sum bruk av avsettingar		14 379 718,84	13 906 111,00	1 507 000,00	11 682 944,17
Overført til investeringsrekneskapen		1 106 014,00	1 044 228,00	49 169,00	975 001,00
Dekning av tidligare års reknsk.m. meirforbruk		0,00	0,00	0,00	0,00
Avsettingar til disposisjonsfond	6	20 922 167,67	26 600 585,00	1 507 212,00	9 936 789,59
Avsettingar til bundne fond	6	5 181 179,72	1 932 140,00	1 754 379,00	2 198 033,09
Sum avsettingar		27 209 361,39	29 576 953,00	3 310 760,00	13 109 823,68
Årets rekneskapsmessige mindreforbruk		6 956 731,81	0,00	0,00	0,00
Årets rekneskapsmessige meirforbruk		0,00	0,00	0,00	0,00
Sum		6 956 731,81	0,00	0,00	8 151 123,05

Økonomisk oversikt – Investering

	Rekneskap 2018	Budsjett (end) 2018	Budsjett 2018	Rekneskap 2017
Inntekter				
Sal av driftsmidler og fast eiendom	1 747 811,00	400 000,00	0,00	2 751 610,00
Andre salsinntekter	0,00	0,00	0,00	0,00
Overføringer med krav til motyting	10 042 470,86	0,00	0,00	10 861 686,89
Kompensasjon for meirverdiavgift	16 449 877,45	15 244 000,00	13 262 500,00	23 208 020,23
Statlege overføringer	0,00	66 158 000,00	66 158 000,00	10 300 500,00
Andre overføringer	3 116 825,00	0,00	0,00	420 000,00
Renteinntekter, utbytte og eigarruttak	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum inntekter	31 356 984,31	81 802 000,00	79 420 500,00	47 541 817,12
Utgifter				
Lønnsutgifter	600 495,83	0,00	0,00	541 272,01
Sosiale utgifter	206 458,24	0,00	0,00	124 805,27
Kjøp av varer og ten. som inngår i tenesteproduksjon	68 664 122,75	69 733 084,00	58 500 000,00	98 467 950,53
Kjøp av tenester som erstatter tenesteproduksjon	0,00	0,00	0,00	0,00
Overføringer	17 362 740,45	18 094 000,00	15 262 500,00	23 208 020,23
Renteutgifter, provisjonar og andre fin.utg.	0,00	0,00	0,00	442 637,19
Fordelte utgifter	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum utgifter	86 833 817,27	87 827 084,00	73 762 500,00	122 784 685,23
Finansransaksjoner				
Avdragsutgifter	2 041 881,00	67 938 000,00	67 938 000,00	1 722 974,00
Utlån	999 999,99	2 000 000,00	2 000 000,00	5 454 999,85
Kjøp av aksjar og andelar	1 012 559,00	1 030 059,00	0,00	1 104 893,00
Dekning av tidlegare års udekka	0,00	0,00	0,00	0,00
Avsetningar til ubundne investeringsfond	2 582 352,00	2 631 989,00	134 869,00	13 181 803,13
Avsetningar til bundne fond	736 681,19	0,00	0,00	1 805 034,84
Sum finansieringstransaksjoner	7 373 473,18	73 600 048,00	70 072 869,00	23 269 704,82
Finansieringsbehov	62 850 306,14	79 625 132,00	64 414 869,00	98 512 572,93
Bruk av lån	53 088 359,63	63 607 233,00	53 297 000,00	91 297 313,89
Mottekneavdrag på utlån	2 675 673,19	1 865 700,00	1 865 700,00	3 613 708,84
Sal av aksjar og andelar	48 560,00	97 120,00	0,00	0,00
Bruk av tidlegare års udisponert	0,00	0,00	0,00	0,00
Overføringer frå driftsrekneskapen	1 106 014,00	1 044 228,00	49 169,00	975 001,00
Bruk av disposisjonsfond	1 056 278,23	1 056 279,00	0,00	308 245,83
Bruk av ubundne investeringsfond	4 857 921,09	11 919 572,00	9 203 000,00	2 318 303,37
Bruk av bundne fond	17 500,00	35 000,00	0,00	0,00
Sum Finansiering	62 850 306,14	79 625 132,00	64 414 869,00	98 512 572,93
Udisponert overskott	0,00	0,00	0,00	0,00
Udekka underskott	0,00	0,00	0,00	0,00

Tilgang og bruk av midlar

	Rekneskap 2018
Tilgang av midlar	
Inntekter driftsdel	+ 377 315 476,71
Inntekter investeringsdel	+ 31 356 984,31
Innbetalinger ved eksterne finanstrans. driftsdel	+ 3 013 096,48
Innbetalinger ved eksterne finanstrans. investeringsdel	+ 55 812 592,82
Sum tilgang av midlar	= 467 498 150,32
Bruk av midlar	
Utgifter driftsdel	+ 345 349 278,82
Utgifter investeringsdel	+ 86 833 817,27
Utbetaling ved eksterne finanstrans. driftsdel	+ 15 192 920,01
Utbetaling ved eksterne finanstrans. investeringsdel	+ 4 054 439,99
Sum bruk av midlar	= 451 430 456,09
Differanse (tilgang - bruk)	= 16 067 694,23
Memoriakonto ubrukte lånemidler (+ ved auke)	+ 208 640,37
Endring i arbeidskapital	= 16 276 334,60
Avsetningar drift	+ 26 103 347,39
Avsetningar investering	+ 3 319 033,19
Bruk av avsetningar drift	- 14 379 718,84
Bruk av avsetningar investeringar	- 5 931 699,32
Til avsetning seinare år drift	- 0,00
Til avsetning seinare år investering	- 0,00
Netto avsetningar	= 9 110 962,42

Balanserekneskapen

	Note	Saldo 31.12.2018	Saldo 31.12.2017
EIGENDELAR			
A. Anleggsmidler		888 091 558,90	793 895 902,49
Faste eigedommar og anlegg	9	413 516 839,95	355 284 590,58
Utstyr, maskinar og transportmidlar	9	20 136 253,53	14 595 324,30
Utlån	18	37 611 985,42	39 360 263,61
Aksjar og andelar	4	13 911 064,00	12 938 505,00
Pensjonsmidlar	2	402 915 416,00	371 717 219,00
B. Omlaufsmidler		191 717 044,43	165 855 366,92
Kortsiktige fordringar		24 508 569,92	27 802 059,93
Premieavvik	2	17 668 878,34	16 304 552,34
Aksjar og andelar		0,00	0,00
Sertifikat		0,00	0,00
Obligasjonar		0,00	0,00
Kasse, postgiro, bankinnskot		149 539 596,17	121 748 754,65
SUM EIGENDELAR		1 079 808 603,33	959 751 269,41
EIGENKAPITAL OG GJELD			
C. Eigenkapital		184 431 665,73	125 042 067,72
Disposisjonsfond	6	55 803 713,37	41 321 935,97
Bundne driftsfond	6	13 337 485,42	9 018 289,45
Ubundne investeringsfond	6	19 837 550,59	22 113 119,68
Bundne investeringsfond	6	8 012 640,21	7 275 959,02
Endringar i R-prinsipp som endrar AK Drift	19	-4 048 436,99	-4 048 436,99
Endringar i R-prinsipp som endrar AK Investering		0,00	0,00
Regnskapsmessig mindreforbruk		6 956 731,81	8 151 123,05
Regnskapsmessig meirforbruk		0,00	0,00
Udisponert i investeringsrekneskapen		95 936,37	95 936,37
Udekket i investeringsrekneskapen		0,00	0,00
Kapitalkonto	5	84 436 044,95	41 114 141,17
D. Gjeld		839 475 318,00	788 392 925,00
Langsiktig gjeld		462 876 823,00	453 757 877,00
Pensjonsforpliktingar	2	462 876 823,00	453 757 877,00
Ihendehavarobligasjonslån		0,00	0,00
Sertifikatlån	7	200 044 000,00	0,00
Andre lån	7	176 554 495,00	334 635 048,00
Kortsiktig gjeld		55 901 619,60	46 316 276,69
Kassekredittlån		0,00	0,00
Anna kortsiktig gjeld		56 637 898,25	46 413 982,34
Premieavvik	2	-736 278,65	-97 705,65
SUM EIGENKAPITAL OG GJELD		1 079 808 603,33	959 751 269,41
Memoriakonto		37 190 305,34	37 130 366,97
Ubrukte lånemidler		36 017 992,34	35 809 351,97
Andre memoriakonti	11	1 172 313,00	1 321 015,00
Motkonto for memoriakonti		-37 190 305,34	-37 130 366,97

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalet	20.05.19	04/19
Kommunestyret	19.06.19	

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	216	

OPPFØLGING AV REVISJONSRAPPORT OM «IKT OG INFORMASJONSTRYGGLEIK»

Saksvedlegg: brev frå rådmannen, dagsett 07.05.19. og internkontrollrapport (eige hefte)

Bakgrunn

Kommunestyret vedtok samrøystes i møtet 31.10.18, sak 42/18 følgjande:

- Etne kommunestyre har merka seg det som kjem fram i Deloitte AS sin rapport om «IKT og informasjonstryggleik» og tek denne til orientering.*
- Rapporten vert oversendt til rådmannen for vidare oppfølging av rapporten sine 7 tilrådingar.*
- Rådmannen gir tilbakemelding til kommunestyret via kontrollutvalet om oppfølging av rapporten innan seks månader etter at kommunestyret har gjort sitt vedtak.*

Rapporten blei ferdig i september 2018, og handsama av kontrollutvalet 17.09.18 sak 10/18.

Revisjonen hadde følgjande tilrådingar:

- ferdigstille styringssystemet for informasjonstryggleik slik at det oppfyller alle krava i regelverket, og som del av dette:*
  - etablere eit system som sikrar at kommunen har fullstendig og ajourført oversikt over kva personopplysningar som blir handsama*
  - sikre at det blir gjennomført risikovurderingar av IKT-systema og behandlingar av personopplysningar opp mot fastsette akseptkriterium for informasjonstryggleik*
  - gjennomføre tilstrekkeleg kontroll og etterprøving av informasjonstryggleiken i kommunen sine system*
- utarbeide tilstrekkeleg med informasjon om informasjonstryggleik til dei tilsette, og sikre at dei tilsette får den naudsynte opplæringa for å kunne ivareta informasjonstryggleiken på ein tilfredsstillande måte*
- vurdere å utarbeide strategi og operative mål for EVIKT*

4. *etablere samarbeidsorgan og møtepunkt som planlagd, jf. samarbeidsavtale til EVIKT*
5. *formalisere gjeldande opningstider for vakttelefonen til brukarstøtta*
6. *utarbeide utfyllande rutinar for risikovurderingar av systemtilgjenge opp mot fastsette akseptkriterium*
7. *etablere system for tilstrekkeleg kontroll av systemtilgjengelegheit, samt rutine for rapportering om nedetid frå EVIKT til kommunen*

Oppfølging/tilbakemelding

I vedlagt brev og internkontrollrapport frå rådmannen er det gjort greie for korleis rapporten sine tilrådingar har blitt følgt opp. I brevet skriv rådmannen følgjande:

Rådmannen si tilbakemelding til kontrollutvalet:

Som ei oppfølging av punkt 1 i vedtaket frå Kommunestyret 31.10.2018, har Etne Kommune, saman med Vindafford Kommune, sett ned ei prosjektgruppe som har jobba med både oppfølging av merknadane i rapporten frå revisjonen, og med gjennomføringa av Personvernforordning – «PVF/GDPR», og arbeidet byggjer på Datatilsynet sine tilrådingar som følgje av gjennomføringa av PVF i norsk rett. Den endelege rapporten frå arbeidsgruppa ligg vedlagt.

I tillegg til det som går fram av rapporten er det no gjennomført registrering av alle databehandlingar i «Draftit», og protokollane herfrå er ein del av styringssystemet for handsaming av personopplysningar. Det er og gjennomført risikovurderingar av databehandling, og desse er dokumentert i same system. Det er samstundes gjennomført omfattande opplæring av leiarar og ei gruppe tilsette i Etne kommune, og ein planlegg no eit opplæringstiltak som er obligatorisk for alle tilsette i Etne Kommune om handsaming av personopplysningar og PVF-lovgjevinga, og denne opplæringa er planlagt gjennomført før sommarferien.

Vidare har Rådmennene i Etne Kommune og Vindafford Kommune, gjennom «Forum for Digital Utvikling» (FFDU) etablert faste kontaktpunkt mellom administrasjonen i dei to kommunane for å følgje opp dei øvrige merknadane frå revisjonen. Dette er eit samarbeidsorgan mellom EVIKT og kommunane som har månadlege møter, og gjennom dette forumet føl ein opp dei øvrige merknadane i revisjonsrapporten.

Sekretariatet sine kommentarar:

I følgje kontrollutvalsforskrifta med merknader, ligg det til kontrollutvalet å sjå til at rådmannen følgjer opp forvaltningsrevisjonsrapportar. Dette skal sikre at kontroll og tilsyn får effekt og bidrar til forbetringar. Utvalet skal gje rapport til kommunestyret korleis merknadene er følgt opp.

Det ligg ikkje til kontrollutvalet å fastsette korleis administrasjonen skal følgje opp påviste avvik/svakheiter i det konkrete tilfellet, då dette er rådmannen sitt ansvar. Kontrollutvalet kan rapportere om tidlegare saker til kommunestyret dersom kontrollutvalet meiner saker ikkje er følgt opp på ein tilfredsstillande måte.

Det har vore praksis for at administrasjonen møter i utvalet og orienterar om oppfølginga og/eller svarer på spørsmål, i tillegg til den skriftlege oversendinga.

Sekretariatet meiner rådmannen har gjeve ei tilfredsstillande tilbakemelding på revisor sine tilrådingar. Utvalet må uansett sjølv vurdere om dei meiner rådmannen har følgt opp tilrådingane på ein tilfredsstillande måte.

SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK OG INNSTILLING TIL KOMMUNESTYRET:

Etne kommunestyre tar rådmannen si tilbakemelding om oppfølging av rapporten om «IKT og informasjonstryggleik» til orientering.

Aksdal, 13.05.19

Odd Gunnar Høie
Seniorrådgjevar/utvalssekretær

Haugaland
Kontrollutvalgssekretariat IKS
Mottatt dato: 09.05.19
Journalført: 19/1841 og 4
Arkivkode: 216

HAUGALAND KONTROLLUTVAL

Etne, 07.05.2019

Dykkar ref.: Vår ref.:
Arkivsaknr:19/800
Journalpostnr:19/5140

Arkiv:

Sakshandsamar:
HAH

TILBAKEMELDING TIL KONTROLLUTVALET - FORVALTNINGSREVISJON IKT OG INFORMASJONSTRYGGLEIK

Viser til forvaltningsrevisjon av IKT og informasjonstryggleik i Etne kommune som vart handsama i kontrollutvalet 17.08.18 sak 10/18. og i K – sak 042/18.

Revisjonen tilrår Etne kommune å setja i verk fylgjande tiltak:

1. ferdigstille styringssystemet for informasjonstryggleik slik at det oppfyller alle krava i regelverket, og som del av dette:
  - a. etablere eit system som sikrar at kommunen har fullstendig og ajourført oversikt over kva personopplysningar som blir handsama
  - b. sikre at det blir gjennomført risikovurderingar av IKT-systema og behandlingar av personopplysningar opp mot fastsette akseptkriterium for informasjonstryggleik
  - c. gjennomføre tilstrekkeleg kontroll og etterprøving av informasjonstryggleiken i kommunen sine system.
2. utarbeide tilstrekkeleg med informasjon om informasjonstryggleik til dei tilsette, og sikre at dei tilsette får den naudsynte opplæringa for å kunne ivareta informasjonstryggleiken på ein tilfredsstillande måte.
3. vurdere å utarbeide strategi og operative mål for EVIKT.
4. etablere samarbeidsorgan og møtepunkt som planlagd, jf. samarbeidsavtale til EVIKT.
5. formalisere gjeldande opningstider for vakttelefonen til brukarstøtta.
6. utarbeide utfyllande rutinar for risikovurderingar av systemtilgjenge opp mot fastsette akseptkriterium.
7. etablere system for tilstrekkeleg kontroll av systemtilgjengelegheit, samt rutine for rapportering om nedetid frå EVIKT til kommunen.

K-042/18 vedtak:

1. Etne kommunestyre har merka seg det som kjem fram i Deloitte AS sin rapport om «IKT og informasjonstryggleik» og tek denne til orientering.
2. Rapporten vert sendt over til rådmannen for vidare oppfølging av rapporten sine 7 tilrådingar.
3. Rådmannen gir tilbakemelding til kommunestyret via kontrollutvalet om oppfølging av rapporten innan seks månader etter at kommunestyret har gjort sitt vedtak.

Rådmannen si tilbakemelding til kontrollutvalet:

Som ei oppfølging av punkt 1 i vedtaket frå Kommunestyret 31.10.2018, har Etne Kommune, saman med Vindafjord Kommune, sett ned ei prosjektgruppe som har jobba med både oppfølging av merknadane i rapporten frå revisjonen, og med gjennomføringa av Personvernforordning – «PVF/GDPR», og arbeidet byggjer på Datatilsynet sine tilrådingar som følgje av gjennomføringa av PVF i norsk rett. Den endelege rapporten frå arbeidsgruppa ligg vedlagt.

I tillegg til det som går fram av rapporten er det no gjennomført registrering av alle databehandlingar i «Draftit», og protokollane herfrå er ein del av styringssystemet for handsaming av personopplysningar. Det er og gjennomført risikovurderingar av databehandling, og desse er dokumentert i same system. Det er samstundes gjennomført omfattande opplæring av leiarar og ei gruppe tilsette i Etne kommune, og ein planlegg no eit opplæringstiltak som er obligatorisk for alle tilsette i Etne Kommune om handsaming av personopplysningar og PVF-lovgjevinga, og denne opplæringa er planlagt gjennomført før sommarferien.

Vidare har Rådmennene i Etne Kommune og Vindafjord Kommune, gjennom «Forum for Digital Utvikling» (FFDU) etablert faste kontaktpunkt mellom administrasjonen i dei to kommunane for å følgje opp dei øvrige merknadane frå revisjonen. Dette er eit samarbeidsorgan mellom EVIKT og kommunane som har månadlege møter, og gjennom dette forumet føl ein opp dei øvrige merknadane i revisjonsrapporten.

Med helsing

Hilde Aartun Haraldseide
kommunalsjef

Brevet er godkjent elektronisk og har difor inga underskrift.

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnummer
Kontrollutvalet	20.05.19	05/19

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	033	

ÅRSMELDING FOR KONTROLLUTVALET 2018

Saksvedlegg: framlegg til årsmelding for kontrollutvalet 2018

Saksorientering:

I følge kommuneloven § 77 pkt 6 skal ”kontrollutvalget rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret eller fylkestinget”.

Utkast til årsmelding for kontrollutvalet si verksemd i 2018 følgjer vedlagt. Den er sett opp etter omtrent same mal som tidligare årsmeldingar.

Årsmeldinga summerer opp utvalet sin aktivitet i 2018 og gir eit samandrag av dei hovudsaker som utvalet har hatt til handsaming gjennom året. Årsmelding gjer dessutan ei total oversikt over alle saker til handsaming og saker til orientering .

Årsmeldinga vert lagt fram for kommunestyret til orientering etter at kontrollutvalet har godkjent den. Eventuelle endringar som måtte komme frå utvalet vil bli innarbeida før den blir vidaresendt.

SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK:

Kontrollutvalet godkjenner årsmeldinga for 2018 (med eventuelle endringar som kjem fram i møtet).

INNSTILLING TIL KOMMUNESTYRET:

Etne kommunestyre tek årsmeldinga for 2018 frå kontrollutvalet til orientering.

Aksdal, 13.05.19

Odd Gunnar Høie
Seniorrådgjevar/utvalssekretær

KONTROLLUTVALET SI ÅRSMELDING

2018

KONTROLLUTVALET I
ETNE KOMMUNE

INNLEIING

Kontrollutvalet si årsmelding er ei tilbakemelding til kommunestyret om utvalet si verksemd og kva saker og oppgåver som er tatt opp, drøfta og handsama i 2018.

I følgje kommunelova § 77 pkt. 6 skal "***kontrollutvalet rapportere resultata av sitt arbeid til kommunestyret***".

---

1. OM KONTROLLUTVALET

Kontrollutvalet er eit lovpålagt organ som skal på vegne av kommunestyret syte for tilsynet med forvaltninga av kommunen (rekneskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon) og selskap som kommunen eig (selskapskontroll). Utvalet skal også sjå til at revisjonen fungerer på ein trygg måte. Ordninga er heimla i kommunelova og i eiga forskrift om kontrollutval.

Kontrollutvalet er ikkje underlagt andre organ enn kommunestyret og rapporterer og innstiller til dette.

Kontrollutvalet har eige reglement, vedtatt av kommunestyret i 2012 og revidert i 2014.

---

2. MEDLEMENE I UTVALET

Det er kommunestyret sjølv som vel medlemene til kontrollutvalet. Kontrollutvalet skal ha minst tre medlem, og etter § 77 nr 1 i kommunelova skal minst eit av utvalet sine medlemmer veljas mellom representantane i kommunestyret. Etter valet i 2011 blei talet på medlem i utvalet auka til 5.

For valperioden 2015 - 2019 valde kommunestyret hausten 2015 følgjande medlemmer til kontrollutvalet:

Faste medlemmer:

Leiar	Ståle Tungesvik
Nestleiar	Ragni Sunniva Fett
Medlem	Arild Stenberg
Medlem	Sigve Sæle
Medlem	Åse Langhelle

Varamedlemmer:

- 1. Pål Steinar Rullestad**
- 2. Nina Vierdal Vee**
- 3. Ivan Kaldheim**

Sigve Sæle og Åse Langhelle har fått fritak frå sine verv. Nye faste medlemmer er Anna Eriksen (Frp) og Nina Vierdal Vee (Sp).

Utvalet bestod i 2019 av følgjande medlemmer:

Faste medlemer:

Leiar	Ståle Tungesvik (Sp)
Nestleiar	Ragni Sunniva Fett (V)
Medlem	Ivan Kaldheim (H)
Medlem	Anna Eriksen (Frp)
Medlem	Nina Vierdal Vee (Sp)

Varamedlemer:

- 1. Pål Steinar Rullestad (Ap)**
- 2. Gunnar S. Løhaugen (Sp)**
- 3. Lars Ebne (Krf)**

Leiar og nestleiar i kontrollutvalet har møte- og talerett i kommunestyret når utvalet sine saker blir handsama. Ordføraren har møte- og talerett i utvalet.

Ordføraren har delteke på eit av møta. Rådmannen har ikkje møterett, men kan innkallast av utvalet. Rådmannen eller fungerande rådmann har delteke på to av møta.

---

3. AKTIVITETEN I KONTROLLUTVALET I 2018

Kontrollutvalet har i 2018 hatt 3 (4) møte fordelt på eit om våren og to om hausten. Utvalet har hatt **19** (20) saker til handsaming, kor **5** (4) saker blei sendt til kommunestyret. **29** (36) saker har blitt lagt fram til orientering. Oversyn over sakene og orienteringssakene følgjer som vedlegg.

Møta i kontrollutvalet blir no haldne for opne dører etter lovendring 01.07.13. (Kommunelova § 77).

Ragni Sunniva Fett deltok på kontrollutvalskonferansen i regi av NKRF på Gardermoen 7. – 8. februar. Ståle Tungesvik deltok på haustkonferansen i regi av Forum for kontrollutval i Rogaland, i Sandnes 22. november.

---

4. KONTROLLUTVALET SINE HOVUDOPPGAVER

4.1 REKNESKAPSREVISJON

Kontrollutvalet skal sjå til at kommunen sin årsrekneskap vert revidert på ein trygg måte. Kontrollutvalet skal også halde seg orientert om revisjonsarbeidet og sjå til at det går føre seg i samsvar med lov og føresegner, god kommunal revisjonsskikk og kontrollutvalet sine instruksar.

Kontrollutvalet hadde i møtet 14. mai 2018, sak 03/18 kommunen sin årsrekneskap for 2017 til handsaming. I kontrollutvalet sin uttale til kommunerekneskapen blei det ikkje tatt atterhald eller presisering.

Utvalet gav slik uttale:

Etne kommune sin årsrekneskap for 2017 er gjort opp med eit rekneskapsmessig mindreforbruk/overskott på 8,1 mill. kroner.

Kontrollutvalet har merka seg at rekneskapen viser eit netto driftsresultat på 9,6 mill. kroner. Det utgjer 2,6 %, som er betre enn i fjor (0,3 %) og øve anbefalt nivå på 1,75 %.

Under tilvising til utvalet sin eigen gjennomgang av dokumenta og revisjonsmeldinga, meiner kontrollutvalet at årsrekneskapen totalt sett gjer eit forsvarleg uttrykk for resultatet av kommunen si verksemd for 2017 og for kommunen si økonomiske stode pr. 31.12.17.

Ut over ovannemnde har ikkje kontrollutvalet merknader til Etne kommune sin årsrekneskap for 2017.

Skatterekneskapen for 2017 vart lagt fram for utvalet til orientering i møtet den 14.05.18.

4.2 FORVALTNINGSREVISJON

I følge kommunelova skal kontrollutvalet sjå til at da vert gjennomført forvaltningsrevisjon av den kommunale verksemda. Kontrollutvalet skal innan utgangen av første året i valperioden utarbeida ein plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Forvaltningsrevisjon skjer etter kommunestyret sin vedtekne plan for forvaltningsrevisjon.

Ny plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016-2020 blei utarbeida i 2016 og vedteken av kommunestyret 25.10.16, sak 77/16.

I møtet 14.05.18, sak 04/18 handsama utvalet oppfølging av rapporten om «Sjukefråvær». Kommunestyret handsama oppfølginga i møtet 20.02.18.

I møtet 17.09.18, sak 10/18 handsama utvalet forvaltningsrevisjonsrapport om «IKT og informasjonstryggleik». Rapporten var eit samarbeidsprosjekt med Vindafjord kommune. I innstillinga kom utvalet med sju anbefalingar og det blei satt ein frist på seks månader for oppfølging. Kommunestyret handsama rapporten i møtet 31.10.18 og slutta seg til utvalet si innstilling.

I møtet 19.11.18 tinga utvalet ein ny rapport for levering i 2019 om «Innkjøp».

4.3 SELSKAPSKONTROLL

Kommunelova pålegg kontrollutvalet å sjå til at det vert ført kontroll med forvaltninga av kommunen sine interesser i selskap som er heileigde av kommunen eller eigde saman med andre kommunar. Kontrollutvalet skal minst ein gong i valperioden og seinast innan utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeida ein plan for gjennomføring av selskapskontroll.

Ny plan for selskapskontroll for perioden 2016-2020 blei utarbeida i 2016 og vedteken av kommunestyret 25.10.16, sak 78/16.

Utvalet har ikkje bestilt eller handsama rapportar frå selskapskontrollar dette året.

4.4 TILSYN MED REVISOR

Kontrollutvalet gjennomførte i 2015 ny anbudskonkurranse om revisjonstenestene for perioden 2016-2020.

Kommunestyret følgde kontrollutvalet si innstilling om å velje Deloitte AS som kommunen sin revisor i møtet 15.12.15, sak 100/15 for dei neste fire åra. Kommunen har opsjon til å forlengje avtalen med 2 år.

Oppdragsansvarleg rekneskapsrevisor er Else Holst-Larsen med kontor i Haugesund. Forvaltningsrevisorane har kontor i Bergen.

Revisor har møte- og talerett i utvalet sine møte. Det har vore ein eller fleire revisorar til stades på alle utvalsmøta. Dei har mellom anna presentert plan for rekneskapsrevisjon, og lagt fram forvaltningsrevisjonsrapporten om «IKT og informasjonstryggleik».

Utvalet har handsama revisor si egenerklæring.

4.5 TILSYN MED FORVALTNINGA

Tilsyn med forvaltninga har vore gjennomført ved at rådmannen har orientert utvalet om aktuelle saker gjennom året og om framlegget til budsjett og økonomiplan.

Utvalet er og blitt orientert om statlege tilsyn, tertialrapportar, budsjettvedtak, KOSTRA-tall osv.

I møtet 17.09.18 fekk utvalet svar frå administrasjonen på innsendte spørsmål om den nye personvernlova (GDPR) og kommunen sitt arbeid med å implementere denne i si verksemd.

4.6 BUDSJETT/REKNESKAP FOR KONTROLL OG TILSYN

Økonomiavdelinga har opplyst følgjande rekneskapstal for 2018.

TENESTE 1100	REGNSKAP 2017	BUDSJETT 2018 (utvalet)	REKNESKAP 2018
Godtgjersle og driftsutgifter	54 725	88 000	49 428
Revisjonstenester	396 384	380 000	333 957
Sekretariatstenester	167 000	172 000	172 000
Sum utgifter (eks.mva.)	618 109	640 000	555 385

Kontrollutvalet handsama hausten 2018 framlegg til budsjett for internt tilsyn og kontroll for 2019. Totalt var framlegg til budsjett inkl. revisjonstenester, sekretariatstenester og kontrollutvalet sine egne utgifter på kr 660 000. Framlegget vart sendt over til kommunestyret for handsaming.

4.7 SEKRETARIAT

Kommunane er pålagt å ha eit kontrollutvalssekretariat som er uavhengig, dvs. ikkje knytte opp mot rådmann eller revisjon. Haugaland Kontrollutvalssekretariat IKS kom i drift frå 2005 og har vore i verksemd i 14 år.

Selskapet er eid av 10 kommunar og oppgåvene blir ivaretatt av to tilsette. Sekretariatet har, i tillegg til kontakt og samarbeid med utvala, administrasjon og politisk leiing, samarbeid med fire revisjonsselskap, andre interkommunale selskap i regionen og sekretariata i Rogaland, Hordaland og Agder.

Fast utvalssekretær har vore seniorrådgjevar Odd Gunnar Høie. Sekretariatet har egne heimesider, www.kontrollutvalgene.no, kor mellom anna alle sakskart, protokollar og rapportar blir lagd ut fortløpande.

Frå Etne kommune er Ståle Tungesvik vald til representantskapet i IKS'et med Ragni Sunniva Fett som varamedlem. Ragni S. Fett var til stades på representantskapsmøtet 23.04.18.

---

5. OPPSUMMERING

Aktiviteten i 2018 har vore som planlagt. Utvalet og kommunestyret har handsama forvaltningsrevisjonsrapporten om «IKT og informasjonstryggleik» og oppfølging av rapporten om «Sjukefråvær». Utvalet har bestilt eit nytt prosjekt om «Innkjøp» for levering i 2019. Rådmannen har gjort greie for aktuelle saker som utvalet har bede om undervegs gjennom året.

***

Etne, 20. mai 2019

Ragni Sunniva Fett

Ståle Tungesvik
Leiar

Ivan Kaldheim

Anna Eriksen

Nina Vierdal Vee

VEDLEGG

OVERSIKTOVER SAKER LAGT FRAM FOR KONTROLLUTVALET

Saker til handsaming:

- 01/18 Godkjenning av protokoll frå møte 20.11.17
- 02/18 Referat- og orienteringssaker 14.05.18
- 03/18 Etne kommune - uttale til årsrekneskapen for 2017
- 04/18 Oppfølging av revisjonsrapport om «Sjukefråvær»
- 05/18 Årsmelding for kontrollutvalet 2017
- 06/18 Personvernlova – konsekvensar for kommunen

- 07/18 Godkjenning av protokoll frå møte 14.05.18
- 08/18 Referat- og orienteringssaker 17.09.18
- 09/18 Orientering om personvernlov – svar frå rådmannen
- 10/18 Revisjonsrapport – «IKT og samfunnstryggleik»
- 11/18 Val av nytt forvaltningsrevisjonsprosjekt
- 12/18 Revisor si egenerklæring for 2018
- 13/18 Kontrollutvalet sitt framlegg til budsjett for kontroll og tilsyn 2019

- 14/18 Godkjenning av protokoll frå møte 17.09.18
- 15/18 Referat- og orienteringssaker 19.11.18
- 16/18 Orientering om budsjett 2019 og økonomiplan 2019 - 2022
- 17/18 Revisjonsplan for rekneskapsåret 2018
- 18/18 Tinging av nytt forvaltningsrevisjonsprosjekt – «Innkjøp»
- 19/18 Framlegg til møteplan for 2019

Saker til orientering:

1. Statusrapport pr. mai 2018
2. Oppsummering av NKRF-konferansen i februar
3. K-styrevedtak 19.12.17, sak 65/17 – suppleringsval til kontrollutvalet
4. Årsrapport 2017 - skatteoppkrevjaren i Etne kommune
5. Kontrollrapport 2017 vedkomande skatteoppkrevjaren for Etne kommune
6. Referat frå representantskapsmøte 13.04.18 – Samarbeidsrådet for Sunnhordland
7. Protokoll frå representantskapsmøte 23.04.18 - Haugaland Kontrollutvalssekretariat
8. Protokoll frå representantskapsmøte 20.04.18 – Haugaland Vekst IKS
9. Innkalling til representantskapsmøte 23.05.18 – HIM
10. eINFO 1/18 – Redegjørelse for likestilling mv. i årsberetningen
11. Kommunal Rapport 05.02.18 – Bernt svarer: Teieplikt og lukka møte
12. NKRF- veileder «God skikk og praksis for kontrollutvalgssekretariatene» – (IM)
13. FKT - veileder «Hva kan kontrollutvalgene forvente av oppgaveutførelse og kompetanse fra sekretariatene» er klar – blir presentert på FKT-konferansen (IM)
14. NKRF – framlegget til ny kommunelov bidrar til styrka eigenkontroll

15. 15. Statusrapport pr. september 2018
16. E-post frå Lars Olav Bergsvåg, Etne Høgre vedk. tolking av kst-vedtak
17. Kst-vedtak 20.06.18, sak 28/18 – oppfølging av rapport om Sjukefråvær
18. Protokoll frå årsmøte i Forum for kontroll og tilsyn (FKT) 29.05.18
19. Haustkonferansen i regi av Forum for kontrollutvalg i Rogaland –
22.11.18
20. Styremøteprotokoll av 14.06.18 frå Krisesenter Vest IKS
21. «Tillit og kontroll – to sider av samme sak?» Frå Kommunal Rapport
15.08.18
22. Statusrapport pr. november 2018
23. Kst. Vedtak 31.10.18, sak 42/18 – revisjonsrapport IKT og
informasjonstryggleik
24. Innkalling til representantskapsmøte i HIM 28.11.18
25. Kommunaldepartementet 26.06.18 – svar på henvending om
møteoffentligheit
26. Kommunal rapport – professor Bernt svarar – retten til å stille spørsmål
til ordførar
27. Kommunaldepartementet 15.10.18 – avlysning av møter i folkevalgte
organ
28. Høstkonferansen 2018 – Forum for kontrollutvalg i Rogaland –
22.11.18 - påmelding
29. Invitasjon til NKRFs kontrollutvalgskonferansen 30. – 31. januar 2019

SAKSGANG		
Utval	Møtedato	Saksnr
Kontrollutvalet	20.05.19	06/19
Kommunestyret	19.06.19	

Saksansvarleg:	Arkivkode:	Arkivsak:
Odd Gunnar Høie	212	

REVISJONSAVTALEN – BRUK AV OPSJON ELLER NYTT ANBOD I ÅR

Saksorientering:

Etter lov og forskrift er det kommunestyret *sjølv*, etter innstilling frå kontrollutvalet, som vel kva type revisjonsordning kommunen skal ha, og som gjer val av revisor, dersom tenesta vert eller er konkurranseutsett.

Etne kommunestyre vedtok i møtet 15.12.15, sak 100/15 følgjande:

Etne kommunestyre vel revisjonsselskapet Deloitte AS som kommunen sin revisor frå 01.07.16 til 30.06.20, og med opsjon for kommunen til å forlengje avtalen med 2 år.

Konkurransegrunnlaget blei godkjent av kontrollutvalet våren 2015. Anbudet blei lyst ut i juni på same dato som dei åtte andre kommunane i innkjøpssamarbeidet på Haugalandet. Frist ble sett til 10. august 2015. Suldal kommune hadde då valt å vere medeigar i Rogaland Revisjon IKS, og kjøper dermed ikkje revisjonstenestene sine i marknaden. Anbudet var ikkje felles, fordi loven krev at kvart kommunestyre gjer sitt eige val av revisor. Sekretariatet, saman med innkjøpsansvarleg i Tysvær, førebudde saka, og kontrollutvalet gjorde si innstilling i møtet 21.09.15, sak 16/15 til kommunestyret.

Konkurranseutsetting av tenester er, som ein ser, ei omfattande prosess. Konkurransegrunnlaget og tildelingskriteriene må utarbeidast og godkjennast. Anbudet skal så kunngjørast i den nasjonale databasen Doffin, evt. TED, avhengig av EØS-terskelverdi, med rette fristar (minimum 45 dagar). Tilboda skal vurderast og innstilling utarbeidast og leggjast fram for kontrollutvalet og deretter kommunestyret. Kontrakt blir skreve ut i etterkant, etter at vedtak ligg føre og etter at karenstid er gått ut.

Normalt vil tidsforløpet ved ein slik anbudsprosess ta opp til ¾ år. Ved den fyrste anbudsprosessen i 2011-2012 var det oppstart seinhausten 2011, anbudsfrist på nyåret og politisk handsaming våren 2012. Ved sist anbudsprosess var det oppstart våren 2015 og politisk handsaming seinhausten 2015.

Fyrste gong kommunen gjekk ut i denne marknaden hasta det, då ei sak om interkommunalt revisjonssamarbeid med Indre Hordaland Revisjonsdistrikt hadde stranda. Sist gong var det lagt opp til ein avtaleperiode med 3 år og 1 år opsjon, og opsjonen vart nytta. Den politiske handsaminga av val av leverandør i 2015 kom midt i overgang mellom to kommunestyreperiodar, dvs. «gammalt» kontrollutval og «nytt» kommunestyre.

I noverande avtale var/er det lagt inn 4 år og 2 år opsjon. Det skuldast at det frå dei innkjøpskyndige var sagt at revisjonsavtaler kunne vere over fleire år enn dei normale 4 åra, fordi det er eit fast oppdrag til fast pris. Det er nå kome signaler om at dersom avtalen også inneheld opsjon på kjøp av forvaltningsrevisjon/selskapskontroll, vil dette vere eit tenestekjøp og at avtaletida då bør settast til maksimalt 4 år.

Dei fleste kommunar som har konkurranseutsett sine revisjonstenester (pr. i dag ca. 60 kommunar) har avtale med same revisjonsselskap om kjøp av rekneskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. Det har bakgrunn i ein synergi/samvirke-effekt som revisorane kan nytta seg av når dei kjem med framlegg til aktuelle forvaltningsrevisjonsprosjekt. Sekretariatet støttar opp om dette, og vil ikkje gjere framlegg om endring av denne praksisen.

Uttale

Sekretariatet har sendt saka til uttale til administrasjonen. Brevet blei sendt 04.02.19 og det blei sett frist til 01.04.19 for tilbakemelding.

Rådmannen i Sauda, som leiar av Rådmannsforum og på vegne av kommunane Bokn, Etne, Haugesund, Karmøy, Vindafjord, Sauda, Sveio, Tysvær og Utsira har i brev dagsett 03.04.19 kome med følgjande tilbakemelding, der det vert gjort framlegg om avgrensa bruk av opsjon:

Rådmennene på Haugalandet har drøftet hvorvidt vi ønsker å benytte opsjon på videreføring av regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon.

KOMMUNER SOM REVIDERES AV DELOITTE

Kommuner som i dag revideres av Deloitte, gjennom avtale utarbeidet av Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS ønsker og å benytte mulighet for opsjon på ett -1-år for regnskaps- og forvaltningsrevisjon.

KOMMUNER SOM REVIDERES AV KPMG

Kommuner som i dag revideres av KPMG, gjennom avtale utarbeidet av Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS, har konkludert med følgende:

Når det gjelder regnskapsrevisjon opplever kommunene revisjonen i det alt vesentligste som tilfredsstillende.

Når det gjelder forvaltningsrevisjon opplever kommunene varierende kvalitet og innretning på denne. Vi har drøftet hvorvidt vi bør ha nytt anbud for å få en mer tilfredsstillende forvaltningsrevisjon.

Rådmennene på Haugalandet har etter felles drøfting konkludert med at vi ønsker å benytte mulighet for opsjon på ett – 1- år for regnskaps- og forvaltningsrevisjon.

Dette gir bedre tid for å forberede anbudsprosess for ny avtale. Samtidig ønsker vi å gi KPMG mulighet for å gjøre tilpasninger i forvaltningsrevisjonen som gjør at rapportene kan anvendes i utvikling av kommunale tjenester.

Dei oppdragsansvarlege revisorane innan rekneskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon blei gjort kjent med uttalen 09.04.19 og har fått høve til å kome med tilsvar. Det er ikkje motteke.

Sekretariatets vurderingar

Avtalene med revisjonsselskapa KPMG AS og Deloitte AS har vore for 4 år, til ferdig avlagt rekneskap for 2019, dvs. 4 rekneskapsår. I kontrakten har kommunen opsjon for 2 år i tillegg, dvs. opsjon for rekneskapsåret 2020 og 2021. Opsjon er eit val kunden har lagt inn og det er ikkje noko i vegen for å gjere den kortare enn 2 år.

Sekretariatet støttar framlegg om at opsjonen blir nytta med 1 år på bakgrunn av at oppstart av anbod i år vil kome i eit valår. Ny anbodsrunde er svært ressurskrevjande og sekretariatet har fleire oppgåver i år, mellom anna med registrering og opplæring av nye kontrollutvalsmedlemmer.

Frå administrasjonen og sekretariatet er det ein fordel med kontinuitet. Partane er kjent med kvarandre og det er etablert rutinar for samarbeidet. Samstundes er det bra med skifte av oppdragsansvarlege revisorar år om anna. Imidlertid er det ikkje sagt at det blir skifte, då tenestene er konkurransebasert og valet byggjer på *«det økonomisk mest fordelaktige tilbud»* eller *«beste forhold mellom pris og kvalitet»*. Etne skifta revisjonsselskap i 2015.

Dersom opsjon blir nytta ser sekretariatet for seg at ny anbodsrunde blir igangsatt ved at konkurransegrunnlaget vert lagt fram for kontrollutvala neste år, dvs. våren 2020 og anboda lyst ut på forsommaren.

Frist for innleverte tilbud blir då august og sak for kontrollutvala tidlig haust. Utvalet si tilråding vil så bli lagt fram for kommunestyret nov./des. 2020 og ny avtale med noverande eller ny leverandør blir gjort gjeldande frå 01.07.21.

Sekretariatet vil i denne saka også gjere framlegg om at kommunestyret gjer kontrollutvalet fullmakt til å godkjenne konkurransegrunnlaget. Det har kontrollutvalet to gangar gjort før, men utan at kommunestyret tidlegare direkte har delegert denne oppgåva.

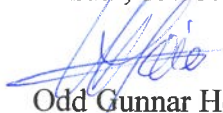
Etter forskriften § 16 er det, som tidlegare nemnt, kommunestyret *sjølv* som gjer val av revisor etter innstilling frå kontrollutvalet. Sekretariatet meiner det også gjeld for bruk av opsjon, slik at saka vert vidaresendt til kommunestyret.

SEKRETARIATET SITT FRAMLEGG TIL VEDTAK OG INNSTILLING:

Etne kommunestyre vedtar å nytte seg av retten til å forlenge avtalen med 1 år med revisjonsselskapet Deloitte AS om levering av revisjonsteneste til Etne kommune fram til 30.06.21.

Etne kommunestyre gjer kontrollutvalet fullmakt til å utforme konkurransegrunnlaget og førebu sak om innkjøp av revisjonstenester i 2020 med verknad frå 01.07.21.

Aksdal, 13.05.19

Odd Gunnar Høie

Seniorrådgjevar/utvalssekretær